

**UCHWAŁA NR XLVI/802/2021
RADY GMINY TARNOWO PODGÓRNE**

z dnia 23 listopada 2021 r.

w sprawie: przyjęcia programu „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025

Na podstawie art.18 ust. 1 Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz.1372) Rada Gminy Tarnowo Podgórne uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025”, w brzmieniu stanowiącym załącznik będący integralną częścią niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady
Gminy Tarnowo Podgórne

mgr Krystyna Semba

PROGRAM
„GMINA TARNOWO PODGÓRNE
PRZYJAZNA SENIOROM”
NA LATA 2021-2025



TARNOWO PODGÓRNE - LISTOPAD 2021

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	2
II.	DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	4
	1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	2. SENIORZY GMINY TARNOWO PODGÓRNE	5
	3. RADA SENIORÓW GMINY TARNOWO PODGÓRNE	8
	4. ORGANIZACJE ZRZESZAJĄCE I DZIAŁAJĄCE NA RZECZ SENIORÓW	12
	4.1 LOKALIZACJA	12
	4.2 CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ORGANIZACJI	13
	4.2.1 UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU W TARNOWIE PODGÓRNYM	13
	4.2.2 KOŁO SENIORÓW W PRZEŻMIEROWIE	16
	4.2.3 KOŁO SENIORA W TARNOWIE PODGÓRNYM	17
	4.2.4 KLUB SENIORA PAŁAC JANKOWICE	18
	4.2.5 KOŁO SENIORÓW W BARANOWIE	19
	4.2.6 KLUB SENIORA „SENIO-RITA” W LUSÓWKU	20
	4.2.7 KLUB SENIORA SADY	20
	4.2.8 KOŁO EMERYTÓW I RENCISTÓW W LUSOWIE	21
	4.2.9 KLUB SENIORA W RUMIANKU	22
	4.2.10 KLUB SENIORA W SIEROSŁAWIU	22
	4.2.11 KLUB SENIORA KOKOSZCZYN	23
	4.2.12 KLUB SENIORÓW W WYSOGOTOWIE	24
	4.2.13 GMINNE KOŁO KOMBATANTÓW RP I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH	24
	4.3 JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY ORAZ INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ SENIORÓW	25
	4.3.1 PAŁAC JANKOWICE – TARNOWSKIE CENTRUM SENIORALNE	25
	4.3.2 OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TARNOWIE PODGÓRNYM	30
	4.3.3 INNE ORGANIZACJE I PODMIOTY	36
	4.4 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	38
	4.5 PROGRAMY PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ DLA SENIORÓW	41
	4.6 FINANSOWANIE DZIAŁAŃ PROSENIORALNYCH PRZEZ GMINĘ TARNOWO PODGÓRNE	42
III.	PERSPEKTYWA NA LATA 2021-2025	44
	1. ANALIZA SWOT	44
	2. ANALIZA BADANIA SONDAŻOWEGO	45
	3. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DO 2030 ROKU	48
	3.1 STRUKTURA LUDNOŚCI	48
	3.2 PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	49
	3.3 MISJA W POLITYCE SENIORALNEJ	52
	3.4 GŁÓWNE ZAŁOŻENIA	53
	3.5 PRIORYTETY PROGRAMU	53
	3.6 DZIAŁANIA, REALIZATORZY I WSKAŹNIKI	61
	3.7 ZARZĄDZANIE, FINANSOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU „GMINA TARNOWO PODGÓRNE PRZYJAZNA SENIOROM” NA LATA 2021-2025	65
	3.8 SPÓJNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	65
IV.	PODSUMOWANIE	66



*Polityka społeczna wobec osób starszych to celowe, długofalowe i systemowe oddziaływanie państwa oraz innych podmiotów publicznych i niepublicznych na kształtowanie warunków prawnych, ekonomicznych oraz społecznych w celu tworzenia osobom starszym korzystnej dla nich sytuacji życiowej, dostosowanej do zmieniających się wraz z wiekiem potrzeb społecznych, ekonomicznych oraz opieki i ochrony zdrowia w każdym okresie życia osoby w starszym wieku.*¹

I. WPROWADZENIE

W ostatnich kilkudziesięciu latach obserwujemy, szczególnie w państwach wyżej rozwiniętych, zmiany w strukturze demograficznej ludności, które charakteryzują się rosnącą liczbą osób starszych przy jednoczesnym spadku przyrostu naturalnego. Jest to skutek wydłużania się trwania życia ludzkiego, postępu cywilizacyjnego i poprawy jakości życia. W sytuacji niskiej liczby urodzeń oraz wydłużania się przeciętnego trwania życia ludzkiego zwiększyły się zarówno liczba, jak i odsetek osób starszych.

Zmiany demograficzne zachodzące w kraju, województwie wielkopolskim i Gminie Tarnowo Podgórne, stawiają przed samorządami różnych szczebli olbrzymie wyzwania. Wymagają podjęcia wielokierunkowych działań, których nadrzędnym celem jest zapewnienie godnego starzenia się poprzez poprawę jakości i poziomu życia oraz tworzenia warunków do aktywności zawodowej i społecznej osób starszych. Kształtowanie wspólnej, przemyślanej przyszłości, wymaga partnerstwa i współdziałania osób w każdym wieku. Seniorzy wymagają działań wspierających, gdyż dynamika starzenia się społeczeństwa jest coraz większa.

Gmina Tarnowo Podgórne stara się wdrażać koncepcję aktywnego starzenia się, które definiowane jest jako proces umożliwiający zarówno jednostkom jak i grupom społecznym zagospodarowanie ich potencjału, zachowania dobrostanu psychicznego i fizycznego, jak i aktywności zawodowej, społecznej oraz niezależności i samodzielności. W tym celu Gmina Tarnowo Podgórne podejmuje skoordynowane działania na rzecz wsparcia podmiotów i projektów, mających na celu aktywizację osób starszych.

Program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom 2021-2025” jest skierowany do osób powyżej 60. roku życia, mieszkających w Gminie Tarnowo

¹ Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo-Uczestnictwo-Solidarność. Załącznik do Uchwał nr 161 Rady Ministrów z dnia 26.października 2018 r. po.1169.

Podgórne. Takie założenie wynika z konieczności opracowania działań skierowanych do osób nie tylko nieaktywnych zawodowo, potrzebujących opieki i wsparcia, ale również takich, które będą wspierać wydłużenie aktywności zawodowej i przygotowywać do aktywnego starzenia się.

Głównym celem Programu jest poprawa jakości życia Seniorów na rzecz godnego, samodzielnego niezależnego i satysfakcjonującego życia w dobrym zdrowiu. Program realizowany będzie poprzez utrzymanie wysokiego poziomu aktywizacji środowiska Seniorów, profilaktykę zdrowotną, zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i społecznych, wsparcie uczestnictwa w życiu społecznym Seniorów zależnych oraz międzypokoleniową integrację. Program zakłada wielowymiarową współpracę jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury, sektora organizacji pozarządowych oraz firm prywatnych do działań służących poprawie jakości życia i aktywizacji seniorów.

Obecnie funkcjonujące instytucje i stowarzyszenia realizują bardzo wiele ważnych dla Seniorów funkcji i potrzeb. Warto promować zatem te, które działają w obszarach szczególnie istotnych dla osób w wieku 60+, takich jak: samokształcenie, poznawanie środowiska, poszerzania wiedzy i umiejętności, aktywność kulturalna, wypełnienie wolnego czasu, utrzymywanie więzi towarzyskich, łączność międzypokoleniowa, stymulacja psychiczna i fizyczna, gdyż wpływają one na ich aktywności społeczną.

Program stawia sobie również za cel przełamywanie stereotypowego postrzegania osób starszych i starości przez społeczeństwo, w szczególności przez dzieci i młodzież oraz wzmocnienie pozytywnego wizerunku Seniorów. Ma uwzględniać zróżnicowanie grupy Seniorów, stwarzając optymalne warunki osobistego rozwoju dla osób aktywnych, bardziej operatywnych, umożliwiając zarazem sprawne funkcjonowanie osobom mniej mobilnym. Ma zagospodarować potencjał osób starszych oraz łagodzić ograniczenia wynikające z wieku.

Program przewidziany na lata 2021–2025 obejmuje zadania wykraczające poza obligatoryjną działalność samorządu gminnego. Celem gminy jest bowiem stworzenie jak najlepszych warunków do funkcjonowania wszystkich naszych mieszkańców, bez względu na wiek, przy wykorzystaniu zarówno potencjału ludzkiego jak również szerokiej bazy edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej.

II. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Tarnowo Podgórne położona w zachodniej części powiatu poznańskiego, w województwie wielkopolskim – wchodzi w skład aglomeracji poznańskiej i liczy ponad 28 tysięcy mieszkańców. W granicach Gminy znajduje się 16 sołectw, tworzących jednostki samorządu pomocniczego: Baranowo, Batorowo, Ceradz Kościelny, Chyby, Góra, Jankowice, Kokoszczyń, Lusowo, Lusówko, Przeźmierowo, Rumianek, Sady, Sierosław, Swadzim, Tarnowo Podgórne, Wysogotowo.

Atutem Gminy jest położenie – bliskość ośrodka metropolitalnego – Poznania, rozwinięta sieć dróg, planowa gospodarka przestrzenna, napływ inwestycji, w tym zagranicznych oraz nowoczesne zarządzanie publiczne. Samorząd od początku lat dziewięćdziesiątych postawił na tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego. Sprzyjało temu przestrzenne i infrastrukturalne przygotowanie terenów pod zabudowę.

W efekcie prowadzonych, działań z roku na rok, wzrasta liczba podmiotów gospodarczych – małych firm rodzinnych, dużych magazynów i fabryk. Gmina Tarnowo Podgórne stała się jednym z symboli sukcesu gospodarczego w skali lokalnej. W 2019r. na terenie gminy działało ponad 6 tys. firm, które oferowały blisko 30 tys. miejsc pracy, czyli więcej niż liczba mieszkańców ogółem. Blisko 240 firm to podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, a liczba małych przedsiębiorstw prowadzonych przez osoby fizyczne wynosiła w 2019 r. 4,1 tys.

Gmina Tarnowo Podgórne jest od wielu lat celem migracji mieszkaniowych, zarówno z Poznania, jak i przyległych gmin. Dodatkowo od trzech dekad saldo migracji wewnętrznych, napływ młodych rodzin, ponadprzeciętny przyrost naturalny czyni z Gminy Tarnowo Podgórne jeden z najszybciej rozwijających się ludnościowo obszarów. Dla nowo przybyłych mieszkańców ważnym czynnikiem przy wyborze gminy jako miejsca zamieszkania, poza zdobyciem pracy, jest możliwość uczestnictwa w życiu kulturalnym i aktywnym wypoczynku. Wśród osób przeprowadzających się do gminy duży odsetek stanowią młodzi ludzie z dziećmi.

W odróżnieniu od sytuacji obserwowanej w skali kraju Gminę Tarnowo Podgórne cechują bardzo pozytywne procesy demograficzne: wysoka dynamika przyrostu liczby mieszkańców z uwagi na dodatnie wartości przyrostu naturalnego i salda migracji.

Gminę zamieszkuje młoda populacja w początkowej fazie starzenia się. Średnia wieku mieszkańców wynosi 42,8. Zaledwie 17 % mieszkańców osiągnęła wiek emerytalny, a co czwarty nie przekroczył 18. roku życia. Stanowi to silny kontrast do sytuacji demograficznej miasta Poznania, dotkniętym od 20 lat zjawiskiem depopulacji i postępującego starzenia się.

Wyniki prognozy Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Tarnowo Podgórne mieści się w grupie kilkudziesięciu gmin w Polsce, w których w 2030 r. nastąpi przyrost ludności większy niż 10 %. Według prognozy GUS w 2030 r. Gminę Tarnowo Podgórne zamieszkiwać będzie 32,9 tys. osób.

2. SENIORZY GMINY TARNOWO PODGÓRNE W LICZBACH

Projektując politykę senioralną należy zwrócić uwagę na liczebność grupy, która ma być nią objęta, szczególnie w kontekście wskazywanych w dokumentach krajowych i regionalnych procesów starzenia się społeczeństwa, a więc nie tylko zwiększenia się liczby osób starszych, ale również ich udziału w społeczeństwie. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjmuje się, że osoba starsza (Senior) to, osoba która ukończyła 60. rok życia. Taka definicja jest zgodna z zapisami Ustawy z 11. września 2015 r. o osobach starszych (*Dz.U. z 2015 poz.1705*). W niniejszym dokumencie wykorzystane dane statystyczne i informacje odwołują się do różnych progów starości, co każdorazowo zostało zasygnalizowane.

Dane demograficzne*			
Mieszkańcy Gminy Tarnowo Podgórne	Kobiety	Mężczyźni	Suma
Ogółem	14 617	13 564	28 181
60 - 64 lata	862	713	1575
65 - 89 lata	2253	1687	3940
90 - 99 lat	96	35	131
100 lat i więcej	3	0	3

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Jubileusze 50. lat pożycia małżeńskiego**

2016	2017	2018	2019	2020	2021
21 par	33 pary	30 par	31 par	29 par	23 pary

**Źródło: Urząd Stanu Cywilnego Gminy Tarnowo Podgórne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Analiza ludności w wieku 60+ według miejscowości pokazuje, że najwięcej liczebnie Seniorów odnotować należy w miejscowościach: Przeźmierowo, Tarnowo Podgórne, Baranowo i Lusowo. Jednocześnie gdy spojrzymy na udział osób starszych w ogólnej licznie ludności według miejscowości to do najstarszych miejscowości należą: Przeźmierowo, Tarnowo Podgórne, Baranowo i Lusówko.

Liczba osób w wieku 60 – 64 lata w podziale na miejscowości Gminy Tarnowo Podgórne*

Nazwa miejscowości	Liczba osób
Baranowo	141
Batorowo	31
Ceradz Kościelny	42
Chyby	70
Góra	17
Jankowice	25
Kokoszczyń	16
Lusowo	125
Lusówko	109
Otowo	0
Przeźmierowo	424
Rumianek	22
Sady	73
Sierosław	66
Swadzim	37
Wysogotowo	40
Tarnowo Podgórne	337
Suma	1 575

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Liczba osób w wieku 65 – 74 lata w podziale na miejscowości Gminy Tarnowo Podgórne*

Nazwa miejscowości	Liczba osób
Baranowo	298
Batorowo	28
Ceradz Kościelny	40
Chyby	110
Góra	40
Jankowice	60
Kokoszczyń	21
Lusowo	151
Lusówko	224
Otowo	0
Przeźmierowo	830
Rumianek	31
Sady	120
Sierosław	111
Swadzim	36
Wysogotowo	59
Tarnowo Podgórne	589
Suma	2 748

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 września 2021r.

Liczba osób w wieku 75 - 89 lata w podziale na miejscowości Gminy Tarnowo Podgórne**

Nazwa miejscowości	Liczba osób
Baranowo	169
Batorowo	13
Ceradz Kościelny	18
Chyby	51
Góra	13
Jankowice	18
Kokoszczyń	6
Lusowo	79
Lusówko	60
Otowo	0
Przeźmierowo	402
Rumianek	12
Sady	60
Sierosław	34
Swadzim	17
Wysogotowo	19
Tarnowo Podgórne	257
Suma	1 228

**Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 września 2021r.

Liczba osób w wieku 90 lat i więcej w podziale na miejscowości Gminy Tarnowo Podgórne*

Nazwa miejscowości	Liczba osób
Baranowo	20
Batorowo	1
Ceradz Kościelny	3
Chyby	1
Góra	4
Jankowice	3
Kokoszczyń	3
Lusowo	9
Lusówko	9
Otowo	0
Przeźmierowo	44
Rumianek	0
Sady	4
Sierosław	1
Swadzim	0
Wysogotowo	2
Tarnowo Podgórne	27
Suma	131

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

3. RADA SENIORÓW GMINY TARNOWO PODGÓRNE

Realizując założenia polityki senioralnej zgodnie z przyjętym dokumentem strategicznym „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom” już w 2016 r. powołana została **Rada Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne** - uchwałą nr XXIX/405/2016 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 28. czerwca 2016r. Przed powołaniem Rady Seniorów odbyły się intensywne konsultacje społeczne ze wszystkimi lokalnymi organizacjami działającymi na terenie gminy na rzecz osób starszych. W ich wyniku wyłoniono 13 kandydatów na Radnych, z czego 4 osoby reprezentowały Uniwersytet Trzeciego Wieku, a pozostałe osoby 7 Klubów Seniora. Pierwsza sesja odbyła się 6. października 2016r. Na inauguracyjnym posiedzeniu wybrano 3 osobowy Zarząd Rady. Pierwszym przewodniczącym został Julian Kiełczewski z Koła Seniorów w Przeźmierowie.

Rada Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne jest zespołem o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, który w oparciu o zasoby wiedzy

i doświadczenia środowiska osób starszych współpracuje z organami Gminy Tarnowo Podgórne w obszarze spraw lokalnych, w szczególności dotyczących planowania i realizacji polityki senioralnej. Rada Seniorów dąży do objęcia swoim działaniem nie tylko mieszkańców, którzy już są zrzeszeni w lokalnych organizacjach, ale i tych którzy dotychczas nie angażowali się w działalność Kół i Klubów Seniora.

Rada Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne

Kadencja	Przewodniczący RS	Wiceprzewodniczący RS	Liczba członków	Ilość posiedzeń
I 2016-2018	Julian Kiełczewski	Danuta Czajka / Leszek Majewicz	13	10
II 2018-2023**	Leszek Majewicz*	Jędrzej Rost / Jacek Wojciechowski	17	8

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

**Uchwałą nr XLIII/740/2021 z dnia 24 sierpnia 2021r. Rada Gminy Tarnowo Podgórne wydłużyła czas trwania kadencji Rady Seniorów

Rada Seniorów podejmuje działania w celu integracji środowiska osób starszych oraz zwiększenia ich zainteresowania i zaangażowania w sprawy społeczności lokalnej, poprzez:

- inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do wzmacniania aktywności obywatelskiej Seniorów,
- podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania potencjału i czasu seniorów na rzecz inicjatyw środowiskowych,
- współpracę z władzami gminy przy rozstrzyganiu problemów osób starszych,
- formułowanie propozycji dotyczących krótko i długoterminowych działań na rzecz osób starszych,
- współpracę z organizacjami i instytucjami, które zajmują się problemami osób starszych.

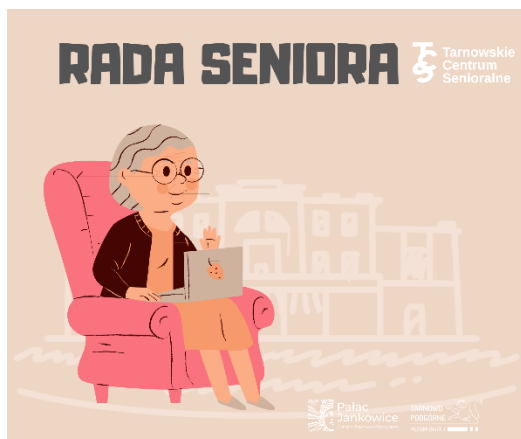
Kadencja członków Rady Seniorów trwa 5 lat i kończy się z dniem powołania Rady Seniorów kolejnej kadencji (Uchwałą nr XLIII/740/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 roku Rada Gminy Tarnowo Podgórne wydłużyła czas trwania kadencji Rady Seniorów). W trakcie trwania kadencji Wójt może uzupełnić skład Rady Seniorów na jej wniosek. Kandydatami mogą być osoby, które nie były karane oraz posiadające pełną zdolność do czynności prawnych.

W skład Rady wchodzi:

- przedstawiciele Kół/Klubów Seniorów - po 1 z każdego Koła/Klubu, w przypadku Kół/Klubów liczących ponad 100 członków – 2 przedstawicieli, a Kół/Klubów liczących ponad 200 członków – 3 przedstawicieli,
- przedstawiciele organizacji działających na rzecz Seniorów - członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku – 4 przedstawicieli.

Posiedzenia Rady Seniorów odbywają się przynajmniej raz na kwartał i są jawne. Rada Seniorów wyraża swoje stanowisko w formie uchwał, opinii lub wniosków przyjmowanych zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Rady. Rada Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne podczas posiedzeń plenarnych omawiała m.in. następującą tematykę:

- Zaopiniowano projekt urzędu gminy – Program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom”,
- Opracowano algorytm rozdziału dodatkowych środków jakie gmina przeznacza na działalność rekreacyjno-turystyczną Kół i Klubów Seniora,
- Omawiano i zaakceptowano współorganizację realizację spotkań sportowo-integracyjnych Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne.



Rada Seniorów o swoich działaniach informuje mieszkańców na łamach miesięcznika Gminy Tarnowo Podgórne „Sąsiadka-Czytaj”. Organizacje zrzeszające Seniorów komunikują się z Radą i swoimi członkami elektronicznie, telefonicznie i bezpośrednio. Duży odsetek Seniorów posiada umiejętności komunikacji elektronicznej. Jest w tym duża zasługa UTW, który systematycznie prowadzi zajęcia

z nauki obsługi komputera, jak również Tarnowskiego Centrum Senioralnego i proponowanych przez nie szkoleń i warsztatów.

Rada Seniorów stara się jak najefektywniej wpływać na koordynację działań organizacji na rzecz Seniorów. Uzyskuje dużą pomoc i wsparcie ze strony samorządu gminy i podległych jej instytucji.

Od czasu kiedy w Gminie Tarnowo Podgórne funkcjonuje Tarnowskie Centrum Senioralne w Pałacu Jankowice rola Rady Seniorów znacząco wzrosła. Zwiększyła się współpraca z pracownikami TCS, których działania nie ograniczają się do Jankowic ale są silnym wsparciem dla istniejących struktur senioralnych na terenie Gminy.

Z inicjatywy Rady Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne - Tarnowskie Centrum Senioralne działające w Pałacu Jankowice realizuje dwa projekty skierowane do Seniorów:

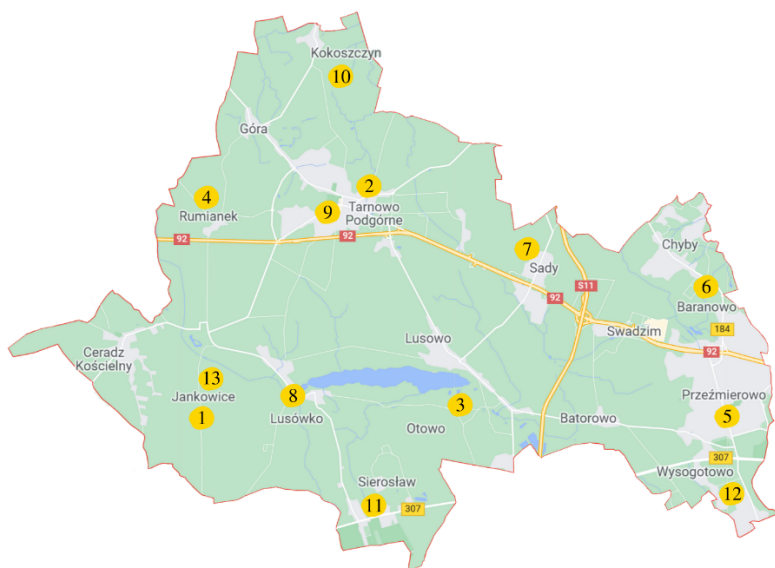
- **Złota rączka dla Seniora** - projekt zakłada udzielanie bezpłatnej pomocy Seniorom 60+ w drobnych naprawach domowych,
- **Bal Seniora** - wydarzenie kulturalno-integracyjne realizowane we współpracy z Gminną Radą Seniorów Tarnowa Podgórnego, otwarte dla Seniorów – mieszkańców Gminy.

4. ORGANIZACJE ZRZESZAJĄCE I DZIAŁAJĄCE NA RZECZ SENIORÓW

4.1 LOKALIZACJA

Na terenie Gminy Tarnowo Podgórne funkcjonuje 13 organizacji działających na rzecz aktywizacji osób starszych: Uniwersytet III Wieku oraz 12 grup w formie Klubów i Kół Seniora. Ze względu na swój charakter, ich liczba stale się zmienia, a zainteresowanie taką formą aktywności jest coraz większe. Kluby i Koła Seniora są doskonałą propozycją dla osób zainteresowanych nawiązywaniem kontaktów towarzyskich, a pomagając w tworzeniu więzi społecznych przeciwdziałają osamotnieniu i poczuciu pustki. Ich celem jest stworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu oraz rozwijania zainteresowań.

Mapa nr 1
Polozenie organizacji dla Seniorów



Legenda:

- 1 - Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny
- 2 - Koło Seniora w Tarnowie Podgórny
- 3 - Koło Emerytów i Rencistów w Lusowie
- 4 - Klub Seniora w Rumianku
- 5 - Koło Seniorów w Przeźmierowie
- 6 - Koło Seniorów w Baranowie
- 7 - Klub Seniora Sady
- 8 - Klub Seniora "Senio-Rita" w Lusówku
- 9 - Gminne Koło Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych
- 10 - Klub Seniora Kokoszczyń
- 11 - Klub Seniora w Sierosławiu
- 12 - Klub Seniorów w Wysogotowie
- 13 - Klub Seniora Pałac Jankowice

4.2 CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ORGANIZACJI

4.2.1 Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny powstał z inicjatywy Dyrektora GOK Szymona Melosika. Pierwsza inauguracja roku akademickiego odbyła się 13 lutego 2010 r. Kwota składki członkowskiej to kwota wpisowa wynosząca 20,00 zł. Opłata roczna wynosi 100,00zł.

Data założenia

grudzień 2009 roku

Liczba członków

277 osób

Prezes

Irena Szewczyk

Aktualnie do UTW należy 277 osób zamieszkujących Gminę Tarnowo Podgórne oraz okoliczne gminy, które opłacają składki i biorą udział w proponowanych zajęciach. Pierwszym Prezesem została Jadwiga Kwiek (pełniła tę funkcję do czerwca 2012 r.). Działalność UTW oparta jest w pełni na zasadach wolontariatu Zarządu i jej członków. Członkowie UTW uiszczają jednorazowo wpisowe, opłatę roczną, ponoszą częściowe koszty za udział w wybranych, zgodnie z zainteresowaniami sekcjach oraz opłacają wyjazdy, wycieczki i wszelkie imprezy integracyjne.

Działalność stowarzyszenia opiera się na znaczącym wsparciu finansowym, logistycznym i rzeczowym ze strony Gminy Tarnowo Podgórne oraz placówek oświatowych, GOK „SEZAM”, OSiR oraz Pałacu Jankowice. Zaangażowanie wielu instytucji i otrzymywane wsparcie przyczynia się do obniżenia kosztów funkcjonowania UTW i proponowania słuchaczom coraz ciekawszej oferty. UTW proponuje dwa rodzaje zajęć dla Seniorów – zajęcia w sekcjach oraz zajęcia otwarte.

Wykłady otwarte

W życiu UTW najważniejszą rolę odgrywają wykłady, co daje prawo nazywać się uniwersytetem. Dzięki przewodniczącej Marii Kaniewskiej udało się pozyskać wielu wspaniałych wykładowców oraz ludzi będących pasjonatami w swoim zawodzie lub interesującymi się różnymi zagadnieniami i osiagającymi w tych dziedzinach duże sukcesy. Choć najważniejszym zadaniem jest przekazywanie studentom-Seniorom wiedzy na różne tematy naukowe, zarząd stara się dawać wskazówki i praktyczne rady związane z funkcjonowaniem w życiu codziennym.

Zajęcia w sekcjach – tylko dla słuchaczy UTW

Zajęcia odbywają się na terenie całej gminy w placówkach oświatowych w następujących miejscowościach: Tarnowo Podgórne (Zespół Szkół Technicznych Tarnowo Podgórne, Kręgielnia - Vector), a także w salach Ośrodka Sportu i Rekreacji w Baranowie i Tarnowie Podgórny, w Pałacu Jankowice, na świetlicach wiejskich (w Sadach, Lusowie i Lusówku), na plaży w Lusowie oraz w Tarnowskich Termach.

Proponowane zajęcia odbywają się zazwyczaj raz w tygodniu, w bloku dwóch godzin lekcyjnych, w grupach min. 10-osobowych. Są to: języki obce o różnym stopniu trudności: język angielski, język niemiecki; kurs komputerowy, zajęcia sportowe: taniec – Senior Dance Show, kręgle, siłownia, joga, zdrowy kręgosłup, aerobik w małym basenie, nauka pływania, tenis stołowy, tenis ziemny, nordic walking; fotografia cyfrowa, spotkania florystyczne, warsztaty kulinarne, koraliki i nie tylko, chór.

Spotkania czwartkowe:

- sekcja turystyczna - I czwartek miesiąca,
- konwersatorium z psychologii – II czwartek miesiąca,
- piękni i zadbani w każdym wieku z Fundacją Nigdy nie jest za późno – III czwartek miesiąca,
- różnorodne spotkania - IV czwartek miesiąca.

Dużym zainteresowaniem słuchaczy cieszy się grupa turystyczna – spotkania odbywają się zawsze w pierwszy czwartek miesiąca. Zajęcia polegają na organizowaniu spotkań i integracyjnych wycieczek autokarowych, samochodowych, pieszych. Członkowie tej grupy brali również udział we wspólnych wyjściach do kina, teatru. Z oferty turystycznej, w przypadku wolnych miejsc, korzystają pozostali członkowie UTW (spoza sekcji).

Zajęcia otwarte – dla wszystkich zainteresowanych

W każdy czwartek miesiąca odbywają się spotkania w Klubie Seniora w Tarnowie Podgórny, poświęcone różnej tematyce: są to projekcje filmów, spotkania ze Strażą Gminną i Policją, jak i zajęcia z udzielania pierwszej pomocy czy na temat chorób cywilizacyjnych. We współpracy z Policją zorganizowany został także kurs samoobrony. Członkowie i słuchacze UTW uczestniczą w życiu gminy poprzez

udział w uroczystych sesjach Rady Gminy, spotkaniach opłatkowych, noworocznych i innych okolicznościowych organizowanych przez gminę (np. święta narodowe 3 Maja i 11 Listopada), imprezach szkolnych oraz związanych z życiem kulturalnym gminy. Ponadto dla członków UTW została przygotowana specjalna oferta zniżek na usługi w kilku placówkach usługowo-handlowych (np. fryzjer, kosmetyczka, fotograf, bary, restauracje, szewc itp.) na terenie gminy (od 5 do 15%) przysługujących posiadaczom aktualnej legitymacji UTW.

Zarząd

Inicjatywy podejmowane przez UTW nie byłyby możliwe, gdyby nie zaangażowanie Zarządu UTW, działającego na zasadach wolontariatu. Obecny Zarząd tworzy 11 osób: Prezes Irena Szewczyk, Wiceprezesi: Maria Zgoła i Elżbieta Biniek, Przewodnicząca Rady Programowej Maria Kaniewska, Sekretarz Ewa Stefaniak-Garbarczyk, Skarbnik Maria Machowina oraz członkowie: Barbara Dworczyk, Irena Ciesielska Balcer, Grażyna Jańczak, Franciszek Jakóbiec, Ewa Fertsch-Furmaniak. Nieustannie poszerzają swoją wiedzę poprzez udział w konferencjach i szkoleniach, poszukują nowych form działania i inicjatyw, mających na celu integrację słuchaczy ale i integrację międzypokoleniową.

Działalność Zarządu jak i całego UTW została wielokrotnie dostrzeżona i wyróżniona m.in.:

- Gala Wolontariatu Starostwa Powiatowego przyniosła wyróżnienia dla wolontariuszy z UTW: Barbary Śmielińskiej, Edwarda Gajewy, Marii Machowiny, Marii Kaniewskiej, Elżbiety Bieniek, Ewy Stefaniak-Garbarczyk, Barbary Dworczyk, Jerzego Pawlicza, Marii Zgoły i Ireny Szewczyk.

Profesjonalny UTW

Uniwersytet Trzeciego Wieku uczestniczył w realizowanym przez Ogólnopolską Federację Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Nowym Sączu projekcie „Profesjonalny UTW”. Celem projektu jest wypracowanie jednolitych standardów merytorycznych i formalnych działań UTW.

Certyfikat Brązowy - w lipcu 2016 roku Komisja Certyfikująca przyznała Stowarzyszeniu UTW certyfikat „Profesjonalny UTW – Certyfikat Brązowy”.

Certyfikat Srebrny – po przeprowadzeniu postępowania certyfikującego w dniu 8 grudnia 2020 roku Komisja Certyfikując przyznała UTW Srebrny Certyfikat.

Spartakiada Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne

Od 2013 roku UTW wspólnie z Klubami Seniora z Gminy Tarnowo Podgórne organizuje spotkania sportowo-integracyjne dla seniorów mieszkańców gminy. W organizacji imprezy pomagają młodzi wolontariusze z Gimnazjum w Tarnowie Podgórny, co podnosi walor integracyjny wydarzenia. Patronat Honorowy obejmuje Wójt Gminy Tarnowo Podgórne Tadeusz Czajka.

Półkolonie Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne

Od 2016r. UTW w miesiącach - lipiec i sierpień - organizuje dla członków tygodniowe turnusy półkolonii. Udział w nich przynosi uczestnikom dużo radości, pozwala poznać ciekawe miejsca, zawierać nowe znajomości i zapomnieć o problemach życia codziennego. Każdy dzień kończy się wspólnym posiłkiem.

4.2.2 Koło Seniorów w Przeźmierowie

Koło Seniorów w Przeźmierowie, działa przy Centrum Kultury Przeźmierowo. Powstało na bazie istniejącego wówczas Koła Gospodyń Wiejskich, którego członkinie z inicjatywy Kierownika Domu Kultury, Jolanty Tepper, postanowiły zmienić formułę działalności Koła. Koło pracuje w oparciu o przyjęty przez Zebranie Ogólne Członków „Regulamin organizacyjny Koła Seniorów w Przeźmierowie”. Zebrania Ogólne odbywają się jeden raz w miesiącu.

Data założenia

4 października 2003 roku

Liczba członków

236 osób

Przewodniczący

Julian Kielczewski

Zarząd Koła proponuje swoim członkom takie imprezy i zajęcia, aby każdy znalazł w nich miejsce dla siebie. W czasie wieloletniej działalności Koła, członkowie uczestniczyli w zajęciach gimnastycznych, kursach komputerowych, kursach językowych, zajęciach na rowerach stacjonarnych. Od 2010 r. członkinie Koła tworzą grupę teatralną „Senioritki” uświetniając swymi występami nie tylko spotkania członków Klubu, ale innych kół seniora, reprezentując także GOK „SEZAM” na różnych

przeeglądach i imprezach gminnych. Dla członków organizowane też są liczne jedno i wielodniowe wycieczki krajoznawcze, wyjazdy na rejs statkiem po Warcie, wyjazdy na wczasy oraz wyjazdy na strzelnicę Bractwa Kurkowego. Wyjazdy na kręgielnię VECTOR w Tarnowie Podgórny gdzie sportowa rywalizacja kończy się wieczorkiem tanecznym. Członkowie uczestniczą w różnych imprezach kulturalnych organizowanych przez GOK „Sezam” jak również w spektaklach w Teatrze Wielkim i Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Koło Seniorów wspólnie z Radą Sołecką bierze udział w sprzątaniu przeźmierowskiego lasu. Każdego roku, uczestnicząc w kweście, działamy aktywnie na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Liczna grupa członków Koła corocznie uczestniczy w Spartakiadzie organizowanej przez Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny. Do tradycji należą spotkania z okazji Dnia Kobiet i Dnia Seniora oraz spotkania opłatkowe, uświetnione obecnością władz gminy. Bale karnawałowe i zabawy taneczne organizowane są w sali CK Przeźmierowo. Od początku 2016 r. Koło prowadzi własną stronę internetową (seniorzy.pe.hu), która służy do umieszczania wszelkich informacji dotyczących działalności Koła. Wydawany jest również własny kalendarz z logo Koła, tematycznie związany z jego działalnością, który otrzymują wszyscy członkowie. Składki członkowskie 40,00 zł na rok, w całości przeznaczone są na pokrycie kosztów wydarzeń i imprez organizowanych przez Zarząd Koła. Tak bogata oferta wydarzeń kulturalnych i turystycznych proponowanych w Kole, możliwa jest do zrealizowana dzięki wsparciu finansowemu z budżetu gminy.

4.2.3 Koło Seniora w Tarnowie Podgórny

Celem Koła jest włączenie emerytów i rencistów nieaktywnych zawodowo do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzenia wolnego czasu. Działalność Koła polega na tworzeniu własnej oferty kulturalnej dla Seniorów oraz na zachęcaniu do udziału w imprezach organizowanych przez różne organizacje gminy. Spotkania członków Koła odbywają się raz w tygodniu.

Data założenia

14 kwietnia 1997 roku

Liczba członków

77 osób

Przewodnicząca

Anna Gryśka

W ramach Koła organizowane są zabawy taneczne: z okazji „Dnia Seniora”, andrzejkowa oraz sylwestrowo - noworoczna połączona ze spotkaniem opłatkowym. Organizowane są również tzw. powitania i pożegnania lata przy grillu oraz muzyce. Koło wyróżnia się barwnymi, okolicznościowymi strojami, które uszyte zostały przez p. Stypińską bezinteresownie. Co roku uczestniczą w Gminnej Spartakiadzie Integracyjnej, której inicjatorem i organizatorem jest Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny. Wspierają także organizację gminnego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przygotowanymi przez członków koła wypiekami. Organizowane są wyjazdy jednodniowe do teatru. Corocznie dla członków Koła, organizowany jest kilkudniowy wyjazd wypoczynkowy. We wspólnym gronie świętowane są imieniny i jubileuszowe urodziny Seniorów. Członkowie korzystają także z oferty wydarzeń kulturalnych oraz kina, organizowanych przez GOK Sezam. Członkowie Koła aktywnie uczestniczą w corocznych Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice. Składka Członkowska wynosi 60,00 zł na rok, środki te przeznaczone są na pokrycie kosztów organizowanych wydarzeń.

4.2.4 Klub Seniora Pałac Jankowice

Klub powstał jako złożenie projektu dofinansowanego ze środków unii europejskiej, realizowanego w Pałacu Jankowice w latach 2018 – 2020 pod nazwą „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom”.

Data założenia

2019 rok

Liczba członków

58 osób

Przewodniczący

Czesław Strzyżewski

Klub Seniora Pałac Jankowice w czasie stosunkowo krótkiej działalności zorganizował kilka wycieczek krajoznawczych, jednodniowych między innymi do Rogalina i Gniezna. We wrześniu 2020 roku zorganizowano spotkania podróżnicze z członkiem Klubu Panem Pawłem Sujakiem, który prezentował filmy ze swoich podróży po Azji południowo-wschodniej. W czasie pandemii, dla członków Klubu zostały zorganizowane warsztaty online z plecenia wianków bożonarodzeniowych. W celu sprawnej organizacji planowanych wyjazdów, Klub nawiązał współpracę

z Kołem w Sierosławiu oraz Kołem w Tarnowie Podgórny. Członkowie Klubu uczestniczą w Spartakiadzie organizowanej przez Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny oraz Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice.

4.2.5 Koło Seniorów w Baranowie

Koło Seniorów w Baranowie powstało jako następca zlikwidowanego Klubu Seniora w Baranowie, utworzonego w 2004 r. Likwidacja Klubu była związana z rezygnacją Prezesa Klubu Ewy Kniec oraz całego Zarządu. Koło Seniorów w Baranowie w chwili powstania liczyło 35 osób. Koło działa przy świetlicy wiejskiej w Baranowie.

Data założenia

3 września 2019 roku

Liczba członków

73 osoby

Przewodnicząca

Bożena Strojna

Koło jest zrzeszeniem osób będących emerytami lub rencistami. Działalność Koła opiera się na ścisłej współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury SEZAM oraz Radą Sołecką Baranowa. Dzięki niej członkowie Koła mogą lepiej i częściej korzystać z oferty gminnych wydarzeń kulturalnych i sportowych. Seniorzy uczestniczą także w zebraniach i spotkaniach wiejskich, dbając o uwzględnianie w zamierzeniach gminy potrzeb osób starszych. Co roku uczestniczą w Gminnej Spartakiadzie Integracyjnej, której inicjatorem i organizatorem jest Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny. Członkowie Koła aktywnie uczestniczą w corocznych Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice. Celem Koła Seniorów jest organizowanie aktywnego życia kulturalnego, utrzymanie jak najdłużej sprawności fizycznej oraz zdrowotnej, podnoszenie wiedzy ogólnej i ukierunkowanej tematycznie oraz propagowanie innych form uczestnictwa i udzielania się w życiu społecznym Baranowa oraz Gminy Tarnowo Podgórne. Koło Seniorów w Baranowie bierze aktywny udział praktycznie we wszystkich imprezach i zajęciach organizowanych w Gminie Tarnowo Podgórne.

4.2.6 Klub Seniora „Senio – Rita” w Lusówku

Klub powstał przy wsparciu proboszcza parafii pw. Św. Rity w Lusówku. Spotkania odbywają się co dwa, trzy tygodnie.

Data założenia

luty 2016 rok

Liczba członków

47 osób

Przewodnicząca

Beata Walkowiak

Klub stara się korzystać z walorów pięknego, wielkopolskiego regionu i podziwiać jego uroki, organizując wycieczki jednodniowe, cieszące się dużym zainteresowaniem. Organizowane są również wycieczki wypoczynkowe, kilkudniowe do dalszych zakątków Polski np. Sarbinowa. Mając na uwadze wspólną integrację, klub organizuje spotkania towarzyskie typu Andrzejki, Dzień Kobiet czy wspólną Wigilię. W roku 2021 planowane są wyjazdy do Borówca, Bydgoszczy i Łodzi oraz organizacja spotkania Andrzejkowego. Członkowie Klubu aktywnie uczestniczą w corocznych Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice. Korzystając z oferty kulturalnej miasta Poznania, członkowie klubu uczestniczą w spektaklach teatralnych w Teatrze Muzycznym oraz Teatrze Nowym. Na spotkania członków Klubu zapraszani są ciekawi ludzie, którzy opowiadają o swojej pracy i pasjach np. o ziołach. Członkowie Klubu uczestniczą także we wspólnej corocznej imprezie sportowej organizowanej przez Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny, jaką jest Spartakiada. Roczna składka członkowska wynosi 60,00 zł. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu w salce parafialnej, podczas których przekazywane są różnego typu aktualności pochodzące od jednostek samorządowych dotyczące spraw senioralnych. Z inicjatywy przewodniczącej Klubu powstał chór parafialny, który w swoim repertuarze ma utwory religijne, świeckie i patriotyczne.

4.2.7 Klub Seniora Sady

W spotkaniu założycielskim Klubu wzięło udział 40 osób. Przewodniczącą wybrano Józefę Majchrzak, pełniącą tę funkcję do dziś. Aktualnie większość osób należących do klubu to osoby w wieku 75 – 89 lat, ale ze względu na stan zdrowia nie wszyscy aktywnie korzystają z oferty.

Data założenia

16 października 2006 roku

Liczba członków

26 osób

Przewodnicząca

Józefa Majchrzak

Corocznie opracowany program działania obejmuje zarówno spotkania tematyczne na miejscu jak i wyjazdowe. Organizowane są jednodniowe krajoznawcze wycieczki i pikniki, wyjazdy do poznańskich teatrów i operetki oraz na Koncerty Noworoczne. Każdego roku w karnawale organizowane są wieczorki karnawałowe, jesienią wieczorki andrzejkowe, a w grudniu wieczory wigilijne z udziałem zaproszonych gości (m.in. przedstawicieli władz gminy i kościelnych). Od kilku lat wspólnie obchodzone są imieniny i jubileuszowe urodziny Seniorów, rocznice ślubów. Spotkania odbywają się raz w miesiącu, a roczna składka członkowska wynosi 120,00 zł.

4.2.8 Koło Emerytów i Rencistów w Lusowie

Aktualnie Koło skupia osoby w wieku od 60 do 99 lat będące na emeryturze. Celem spotkań jest wspólne spędzenie czasu podczas, których Seniorzy wymieniają się swoim doświadczeniem życiowym.

Data założenia

2001 rok

Liczba członków

30 osób

Przewodnicząca

Beata Nowak

W ramach Koła organizowane są wycieczki krajoznawcze kilkudniowe (np. wczasy) i jednodniowe. Corocznie odbywają się spotkania pt. Zajęzek i Wigilia, a także spotkania przy ognisku i grillu. W ostatnim czasie Koło podjęło współpracę z fundacją „Inspiria” i młodzieżą będącą wolontariuszami Szkoły Podstawowej w Lusowie. Współpraca polega na wspólnych spotkaniach Seniorów z młodzieżą w celu wymiany doświadczeń, udzieleniu wzajemnych rad i wskazówek oraz wspólnej dyskusji. Atmosfera spotkań Seniorów z młodzieżą pozwala dostrzec ich zainteresowania, a także pomóc we wspólnym rozwiązywaniu problemów. Daje to możliwość głębszego poznania i zrozumienia problemów wynikających z różnicy pokoleń. Członkowie Koła chętnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie gminy jak i wydarzeniach wyjazdowych. Corocznie biorą czynny udział Spartakiadzie Integracyjnej w Tarnowie Podgórnej oraz Targach

Senioralnych organizowanych w Pałacu Jankowice. Koło próbuje nawiązać stałą współpracę z innymi klubami Seniora nie tylko z terenu gminy Tarnowa Podgórnego ale również z gmin ościennych.

4.2.9 Klub Seniora w Rumianku

Działalność Klubu ma na celu zapewnienie członkom możliwości wspólnego spędzenia wolnego czasu.

Data założenia

2003 rok

Liczba członków

27 osób

Przewodnicząca

Kazimiera Papych

Podstawowa oferta to wyjazdy na wycieczki krajoznawcze i wypoczynkowe. Członkowie Klubu wyjeżdżają do teatrów i kin korzystając z oferty zarówno teatrów poznańskich jak i Kina Sezamu oraz oferty kulturalnej GOK Sezam. Ważną częścią działania Klubu jest praca na rzecz lokalnego środowiska oraz współpraca z Sołtysem i Radą Sołecką przy organizacji gminnych i wiejskich imprez (m.in. plecenie wieńców dożynkowych, strojenie ołtarza na zakończenie oktawy). Bardzo istotne jest wzajemne wspieranie i pomoc w trudnych sytuacjach życiowych. Co roku członkowie Klubu biorą aktywny udział w Spartakiadzie, której organizatorem jest Uniwersytet Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny oraz w corocznych Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice. Spotkania odbywają się raz w miesiącu.

4.2.10 Klub Seniora w Sierosławiu

Jako jeden z młodszych Klubów Seniora, organizacja ta skupia osoby starsze będące na emeryturze. Spędzając wspólnie czas podczas cyklicznych spotkań, uczestnicy dzielą się swoimi doświadczeniami.

Data założenia

7 kwiecień 2019 roku

Liczba członków

25 osób

Przewodnicząca

Wanda Jachalska

Na początku działalności nie mając stałej siedziby, spotkania Klubu odbywały się w wynajętej sali w hotelu w Sierosławiu. Oddany do użytku w lipcu 2021 roku Pałac w Sierosławiu stał się jego stałą siedzibą. Członkowie Klubu zamieszkujący niewielką

miejscowość starają się brać udział we wszystkich imprezach oraz corocznej Spartakiadzie Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne, jeżeli nie jako bezpośredni uczestnicy, to jako widzowie dopingujący uczestników. Przedstawiciele Klubu byli uczestnikami we wszystkich imprezach w Pałacu Jankowice czynnie uczestnicząc także w Targach Senioralnych. Członkowie Klubu brali udział w spektaklach teatralnych w Teatrze Nowym w Poznaniu, korzystali także z kulturalnej oferty GOK Sezam uczestnicząc w kinowych seansach. Po zawieszeniu spotkań w 2020 roku, zostały one przywrócone w lipcu 2021r. W porozumieniu z Klubem Seniora w Jankowicach dwóch członków uczestniczyło w wycieczce do Bydgoszczy. Ze względu na małą ilość członków, Klub ma nadzieję na współpracę w miarę możliwości z pozostałymi Kołami Seniorów w celu sprawniejszej realizacji planowanych wyjazdów i wycieczek.

4.2.11 Klub Seniora Kokoszczyń

Jako jeden z młodszych Klubów Seniora, organizacja ta skupia osoby starsze w wieku 63 – 80 lat będące zarówno na emeryturze jak i pracujące. Klub ściśle współpracuje z Radą Sołecką Kokoszczyń.

Data założenia

15 maja 2018 roku

Liczba członków

21 osób

Przewodnicząca

Regina Kunysz

W ramach Klubu organizowane są kilkudniowe wycieczki i jednodniowe. Zarząd Klubu ustalił stałą datę comiesięcznych spotkań w świetlicy wiejskiej w Kokoszczyń, którą jest drugi wtorek miesiąca o godzinie 18:00. Wspólnie obchodzone są imieniny i urodziny członków Klubu. Wraz z Radą Sołecką, organizowane są coroczne spotkania andrzejkowe, wieczorki taneczne oraz spotkania wigilijne, na które zapraszane są władze gminy. Ponadto członkowie Klubu angażują się w tworzenie dekoracji stoiska dożynkowego podczas gminnych dożynek, zdobywając pierwsze nagrody w konkursach na najpiękniejszą dekorację dożynkową. Z inicjatywy Przewodniczącej, członkinie Klubu tworzą grupę spotykającą się cyklicznie w ramach zajęć gimnastycznych. Składka członkowska wynosi 10,00 zł miesięcznie. Członkowie Klubu uczestniczą także we wspólnej corocznej imprezie sportowej organizowanej

przez Uniwersytet Trzeciego Wieku, którą jest Spartakiada oraz aktywnie uczestnicząc w corocznych Targach Senioralnych organizowanych przez Pałac Jankowice

4.2.12 Klub Seniorów w Wysogotowie

Jako jeden z młodszych Klubów Seniorów, organizacja ta skupia osoby starsze będące na emeryturze. Spędzając wspólnie czas podczas cyklicznych spotkań, uczestnicy dzielą się swoimi doświadczeniami.

Data założenia

25 listopada 2019 roku

Liczba członków

35 osób

Przewodniczący

Andrzej J. Meller

Siedzibą Klubu jest budynek świetlicy wiejskiej w Wysogotowie, gdzie odbywają się spotkania jego członków. W okresie wiosennym oraz letnim spotkania odbywają się również na terenie placu do zajęć rekreacyjnych, który znajduje się w pobliżu świetlicy wiejskiej. Spotkania te odbywają się często przy ognisku. Klub ściśle współpracuje z Sołtysem oraz Radą Sołecką organizując wspólne spotkania integracyjne z mieszkańcami Wysogotowa. W ramach działalności Klubu odbyły się spotkania z Przedstawicielem Tarnowskiego Centrum Senioralnego Pałac Jankowice, przedstawicielem Koła Seniorów w Przeźmierowie, warsztaty kulinarne, oraz zajęcia integracyjne. Przedstawiciele Klubu aktywnie uczestniczą w organizowanej przez Uniwersytet Trzeciego Wieku corocznej Spartakiadzie oraz Targach Senioralnych w Pałacu Jankowice. Członkowie Klubu mają również możliwość korzystania z bogatej oferty skierowanej do seniorów przez Gminę Tarnowo Podgórne w postaci oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury Sezam.

4.2.13 Gminne Koło Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych

Członkowie Gminnego Koła, które tworzą zarówno członkowie jak i podopieczni będące osobami owdowiałymi po członkach, dużą wagę przywiązują do integracji Gminnego środowiska kombatanckiego.

Data założenia

2000 rok

Liczba członków

30 osób

Przewodniczący

Leon Żebrowski

Członkowie Gminnego Koła dbają o podtrzymywanie patriotycznych tradycji lokalnych. Comiesięczne spotkania zarządu, odbywają się w środę po 15 dniu każdego miesiąca. Roczna składka dla członków wynosi 48,00 zł natomiast dla podopiecznych 36,00 zł. Biuro zarządu, w którym odbywają się spotkania, mieści się w budynku Ośrodka Zdrowia w Tarnowie Podgórny.

4.3 JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY ORAZ INNE PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ SENIORÓW

Jakość życia uwarunkowana jest wieloma czynnikami, do których należą przede wszystkim warunki bytowe, stan zdrowia, a także aktywność i kontakty społeczne. Aktywność to naturalna potrzeba każdego człowieka i jest warunkiem prawidłowego rozwoju. W odniesieniu do osób starszych to właśnie aktywizacja przyczynia się do zaspokajania wielu potrzeb.

4.3.1 PAŁAC JANKOWICE – TARNOWSKIE CENTRUM SENIORALNE

Od 2018 r. Pałac Jankowice, jako gminna jednostka organizacyjna realizuje program wsparcia dla seniorów poprzez kreowanie optymalnych warunków do rozwoju i aktywizacji starszego pokolenia oraz tworzenie stałego miejsca spotkań o charakterze integracyjnym, jak i międzypokoleniowym. W ramach działalności jednostki powstało Tarnowskie Centrum Senioralne pełniące funkcję animatora wydarzeń i działań aktywizujących. To także miejsce wymiany pomysłów i łączenia sił w ich realizacji, które pozwala na racjonalne wykorzystanie zasobów organizacji i podmiotów współpracujących z TCS. Tarnowskie Centrum Senioralne udziela wsparcia merytorycznego w zakresie tworzenia i funkcjonowania Klubów i Kół Seniora oraz sieciowania już istniejących.

W oparciu o zasoby lokalowe Pałacu Jankowice – Tarnowskie Centrum Senioralne wspiera inicjatywy grup seniorów i ich reprezentantów udostępniając pomieszczenia na spotkania, wykłady czy szkolenia. W przestrzeniach Pałacu Jankowice swoją siedzibę ma Uniwersytet III Wieku, który korzysta z jego pomieszczeń na organizację zajęć, spotkań, wykładów czy letnich półkolonii.

Pałac Jankowice w swoim budżecie zapewnia środki dla wszystkich Kół i Klubów Seniora na dofinansowanie działalności aktywizującej Seniorów o charakterze edukacyjno-kulturalnym. Środki przyznawane są w drodze podziału, na podstawie

pisemnego wniosku, w wysokości zależnej od liczby czynnie działających członków. Środki wydatkowane przez Pałac Jankowice na działalność Klubów i Kół Seniora służą przede wszystkim na pokrycie kosztów biletów wstępu, transportu czy realizacji wykładów czy warsztatów.

WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI AKTYWIZUJĄCEJ DLA KLUBÓW I KÓŁ SENIORA NA 2021 R.

NAZWA KOŁA/KLUBU SENIORA	LICZBA CZŁONKÓW UPRAWNIONYCH DO DOATCJI NA DZIEŃ ZŁOŻENIA WNIOSKU	KWOTA PRYZNANEGO DOFINANSOWANIA
Koło Seniorów w Przeźmierowie	224	13 440,00 zł
Koło Seniora w Tarnowie Podgórny	82	4 920,00 zł
Klub Seniora Pałac Jankowice	58	3 480,00 zł
Koło Seniorów w Barnanowie	61	3 660,00 zł
Klub Seniora "Senio-Rita" w Lusówku	43	2 580,00 zł
Klub Seniora Sady	26	1 560,00 zł
Koło Emerytów i Rencistów w Lusowie	23	1 500,00 zł
Klub Seniora w Rumianku	27	1 620,00 zł
Klub Seniora w Sierosławiu	25	1 500,00 zł
Klub Seniora Kokoszczyń	24	1 500,00 zł
Klub Seniorów w Wysogotowie	36	2 160,00 zł
SUMA	629	37 920,00 zł

*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne, dane według stanu na dzień 30 stycznia 2021r.

W Tarnowskim Centrum Senioralnym realizowane są działania aktywizujące dla seniorów o charakterze edukacyjnym, artystycznym, integrującym oraz różne formy zajęć ruchowych. Aktualna oferta cyklicznych spotkań Tarnowskiego Centrum Senioralnego obejmuje zajęcia ceramiczne, rękodzieło, zdrowy kręgosłup, jogę, nordic walking, język angielski, nowe technologie, warsztaty fotograficzne, spotkania ze

zdrowiem oraz cykl wykładów i warsztatów edukacyjnych „Oko na seniora” m.in. dot.: zagadnień zaćmy, neuropsychologii, słuchu i badania słuchu, cukrzycy i profilaktyki, traumatologii – ortopedii, zaburzeń funkcji poznawczych, chorób otępiennych. Wśród działań Tarnowskiego Centrum Senioralnego o charakterze aktywizującym dużą popularnością cieszą się organizowane koncerty oraz salony poezji realizowane są we współpracy z Teatrem Muzycznym w Poznaniu.

Tarnowskie Centrum Senioralne to także partner wielu projektów o charakterze prospołecznym, edukacyjnym czy międzypokoleniowym współpracując przy ich realizacji z instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Projekty skierowane do Seniorów zrealizowane przez TCS we współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

„Seniorze nie daj się oszukać” we współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej oraz Samorządem Województwa Wielkopolskiego

„Czas na Seniora” we współpracy ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań

„Cyfrowa wielkopolska” we współpracy z Fundacją Partycypacji Społecznej

„Razem przez Wiek” we współpracy z Muzeum Archeologicznym w Poznaniu

„OFF OPERA” we współpracy z Stowarzyszeniem Młodych Animatorów Kultury

„Aktywni Seniorzy w Metropolii Poznań” we współpracy ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań

„Wystawa z dostawą” we współpracy z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „ę”

*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Od 2018r. Tarnowskie Centrum Senioralne we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz środowiska senioralnego organizuje coroczne **Pałacowe Targi Senioralne**. Targi stanowią formę promocji i prezentacji inicjatyw adresowanych do Seniorów w Gminie Tarnowo Podgórne. Na targach spotkają się przedstawiciele Kół i Klubów Seniora, Uniwersytetu Trzeciego Wiek, Ośrodka Pomocy Społecznej TP oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i kół zainteresowań mając szansę zaprezentowania swojej oferty propagującej działania na rzecz aktywizacji i poprawy jakości życia osób starszych. Stoiska tematyczne, wykłady, warsztaty, porady w zakresie zdrowia, pokazy mody i rękodzieła, wystawy i koncerty udostępniane są zarówno wystawcom jak i uczestnikom targów bezpłatnie.

Coroczny **Bal Seniora** to wydarzenie kulturalno-integracyjne realizowane przez Tarnowskie Centrum Senioralne z inicjatywy i we współpracy z Gminną Radą Seniorów. Impreza integracyjna poświęcona Seniorom Gminy Tarnowo Podgórne odbywa się pod patronatem Wójta Gminy w malowniczym parku przy Pałacu Jankowice. Każdego roku zmienia się motyw przewodni balu, odbywają się konkursy i pokazy, a Koła i Kluby Seniora prezentują swoje programy artystyczne.



Pałac Jankowice we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie Podgórny, w czasie od sierpnia 2018r. do września 2020r., realizował projekt *Tarnowo Podgórne dla Seniorów – działania opiekuńcze i aktywizujące*, dofinansowanego z *Wielkopolskiego programu operacyjnego na lata 2014 – 2020* w ramach *Europejskiego Funduszu Społecznego*. Projekt skierowany był do osób 60+, zamieszkujących Gminę Tarnowo Podgórne. W czasie jego trwania z zajęć skorzystało 97 Seniorów. Łącznie odbyło się niemal 900 godzin różnego rodzaju zajęć i wykładów przyczyniających się do aktywizacji społecznej i fizycznej Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne.

Projekt Tarnowo Podgórne dla Seniorów – działania opiekuńcze i aktywizujące, dofinansowany z Wielkopolskiego programu operacyjnego na lata 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rodzaj zrealizowanych zajęć w okresie 2018-2020	Liczba zrealizowanych godzin
Kurs samoobrony dla Seniorów	24
Joga dla Seniora	76
Taniec	76
Choreoterapia	76

Zadbaj o kręgosłup	112
Profilaktyka zdrowotna - techniki rękodzielnicze	76
Gry i formy stymulujące sprawność intelektualną i społeczną	76
Nordic walking z gimnastyką	38
Nowe technologie dla Seniora	76
Spotkanie ze zdrowiem	28,5
Zajęcia Klanza dla Seniora	38
Elementy terapii polisensorycznej dla Seniorów	76
Ceramika	152
Wyjazdy edukacyjno-kulturalne	64
Suma	989

*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Realizowane zajęcia miały na celu działalność prozdrowotną, przeciwdziałającą osamotnieniu oraz rozwijające indywidualne zainteresowania i aktywność. Seniorzy mieli do dyspozycji wyposażone sale i pracownie. W ramach projektu urządzona została m.in. sala sensoryczna oraz pracownia ceramiczna (w tym celu zakupiono m.in. piec do ceramiki). W ramach pracowni sensorycznej zakupione zostały m.in. światłowodowy, elektryczny dyfuzor – do aromaterapii, koloroterapii i muzykoterapii, lampy na podczerwień – reumatyczne, przenośna listwa świetlna oraz elementy sensoryczne stymulujące wzrok, słuch, dotyk, a także fotele masujące.



Tarnowskie Centrum Senioralne to także partner projektów realizowanych we współpracy z Gminną Radą Seniorów. Współpraca ta zaowocowała m.in.: realizacją programu **Złota rączka dla Seniora** w ramach Polityki Senioralnej Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2016-2020. Program adresowany jest do mieszkańców Gminy 60+, z pierwszeństwem osób samotnych i niepełnosprawnych, które mogą w swoich domach skorzystać z bezpłatnych usług naprawczych i technicznych. Zakres oferowanych usług obejmuje drobne naprawy nie wymagające natychmiastowej

interwencji czy specjalistycznych uprawnień m.in.: wymiana włączników elektrycznych, gniazdek, uszczelek w kranie, klamek, zamków, syfonów, spłuczek, wieszania rolet, luster czy karniszy. W latach 2018-2020 z programu skorzystało 27 Seniorów.

W ramach Polityki Senioralnej Gminy Tarnowo Podgórne Pałac Jankowice realizuje program wsparcia Seniorów w postaci dofinansowania biletów wstępu na Tarnowskie Termy (nie więcej niż 2 godziny pobytu jednorazowo), w których ofercie znajdują się zajęcia dedykowane osobom starszym. Dopłata obejmuje również udział w zajęciach zorganizowanych m.in. aqua aerobik, w godzinach 9.00-13.00 od poniedziałku po piątku.

Wsparcie osób starszych realizowane jest również przy wykorzystaniu pomysłu kart zniżkowych. Programem stworzonym z myślą o mieszkańcach Gminy Tarnowo Podgórne, w tym również Seniorach jest Karta Mieszkańca Gminy Tarnowo Podgórne. W ramach programu Karta Mieszkańca każdy jej posiadacz może skorzystać z bonusów, rabatów oraz zniżek na usługi oferowane na terenie gminy (gastronomia, transport, lokalne sklepy, ubezpieczenia itp.). Często jest warunkiem niezbędnym umożliwiającym uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, warsztatach czy integracyjnych. Przedsiębiorcom przystępującym do programu jako Partnerzy, Gmina zapewnia różnorodną promocję. Idea Karty pojawiła się wraz z budową Tarnowskich Term, aby w prosty sposób móc ułatwić mieszkańcom Gminy korzystanie także z Parku Wodnego.

4.3.2 OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TARNOWIE PODGÓRNYM

Gmina Tarnowo Podgórne świadczy pomoc pieniężną, instytucjonalną i społeczną skierowaną do osób starszych wymagających wsparcia i opieki poprzez działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Podgórny. Podstawowym dokumentem działań w zakresie pomocy społecznej w obszarze strategicznym - Aktywny Senior - jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2019-2024.

Osobom starszym powyżej 60 roku życia, które wymagają całodobowej opieki Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia możliwość korzystania z Domów Pomocy Społecznej. Na terenie Gminy Tarnowo Podgórne nie ma DPS-u stąd mieszkańcy kierowani są do innych placówek, a Gmina ponosi koszty pobytu mieszkańca lub partycypuje w nich.

Wsparcie w formie pobytu w domu pomocy społecznej przyznawane jest na podstawie art. 54 Ustawy o pomocy społecznej (*t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1876 ze zm.*). Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pomoc instytucjonalna dla osób wymagających wsparcia z powodu wieku i niepełnosprawności w formie pobytu w domu pomocy społecznej – realizowana w latach 2016 – 2020*

POMOC INSTYTUCJONALNA		
ROK	LICZBA OSÓB SKIEROWANYCH DO DOMU OPIEKI SPOŁECZNEJ	KOSZT USŁUG
2016	31	755 292,00 zł
2017	32	775 945,00 zł
2018	36	857 534,00 zł
2019	38	1 052 639,00 zł
2020	41	1 079 619,00 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej, dane według stanu na dzień 31 lipca 2021r.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja dps-u, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności – takie są założenia i wymogi ustawowe.

Natomiast w świadomości pracowników socjalnych i ich podopiecznych, stojących przed koniecznością podjęcia decyzji o opuszczeniu swojego domu i zamieszkania w DPS-e, jest to sytuacja krytyczna i graniczna, będąca rozwiązaniem ostatecznym. Niestety, coraz częściej pracownicy pomocy społecznej proponują tą formę wsparcia, gdyż nie mogą zabezpieczyć wystarczającej pomocy w miejscu zamieszkania podopiecznego. Również zawodzą zasady pomocy rodzinnej, często

brak dostatecznej pomocy opiekuńczej ze strony dzieci i wnuków wynika z odległego miejsca zamieszkania lub nadmiernego obciążenia obowiązkami zawodowymi.

W latach 2016 - 2020 mieszkańcy Gminy Tarnowo Podgórne umieszczeni zostali w następujących placówkach w większości przypadków, na terenie województwa wielkopolskiego:

- Dom Pomocy Społecznej w Poznaniu, ul.Sielska
- Zespół Domów Pomocy Społecznej w Wieleńiu
- Dom Pomocy Społecznej w Psarach
- Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży
- Dom Pomocy Społecznej w Skubarczewie
- Dom Pomocy Społecznej w Koninie
- Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach
- Dom Pomocy Społecznej im .Bł. Edmunda Bojanowskiego w Poznaniu
- Dom Pomocy Społecznej w Łęczeczkach
- Dom Pomocy Społecznej w Śremie
- Dom Pomocy Społecznej w Chojnie
- Dom Pomocy Społecznej w Psarskim
- Dom Pomocy Społecznej „Borówek” im. Krystyny Bochenek w Borówkach
- Dom Pomocy Społecznej w Podobowicach

Poza wsparciem w postaci pomocy instytucjonalnej osoby starsze korzystają często z różnych form pomocy związanej z ich ograniczeniami i trudnościami przy wykonywaniu codziennych czynności życiowych. Wsparcie takie może być udzielane w miejscu zamieszkania w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Wsparcie w formie usług opiekuńczych przyznawane jest na podstawie art. 50 Ustawy o pomocy społecznej (*t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1876 ze zm.*). Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób. Powyższa pomoc może być też przyznana osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina czy wspólnie zamieszkujący małżonek, dzieci, wnuki nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze dla osób wymagających wsparcia z powodu wieku i niepełnosprawności – realizowane w latach 2016 – 2020*

USŁUGI OPIEKUŃCZE

ROK	LICZBA OSÓB OBJĘTYCH USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI	KOSZT USŁUG
2016	33	392 578,00 zł
2017	42	485 784,00 zł
2018	61	603 895,00 zł
2019	78	675 285,00 zł
2020	62	1 054 997,00 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej, dane według stanu na dzień 31 lipca 2021r.

Pomoc w zakresie usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych obejmuje:

- mycie, kąpanie, czesanie i ubieranie chorego,
- pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych,
- zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń,
- pielęgnacja zlecona przez lekarza,
- układanie chorego w łóżku i pomaganie przy zmianie pozycji,
- poślanie łóżka, zmiana bielizny pościelowej i osobistej,
- karmienie chorego, o ile jego stan zdrowia wymaga tej czynności.

Pomoc w zakresie usług opiekuńczych-gospodarczych u osób samotnych obejmuje:

- zakup artykułów spożywczych i przemysłowych niezbędnych do zaspokojenia potrzeb życiowych świadczeniobiorcy,
- przygotowanie posiłków, w tym co najmniej raz dziennie posiłku gorącego,
- dokonywanie bieżących prac porządkowych w używanej przez chorego części mieszkania,
- utrzymanie w czystości naczyń kuchennych oraz innego sprzętu gospodarczego służącego podopiecznemu,
- palenie w piecu, przynoszenie węgla i wody.

Usługi opiekuńcze na terenie Gminy Tarnowo Podgórne wykonywane są przez 7 opiekunek zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz przez 35 opiekunek/opiekunów (2 panów) zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej. Na uwagę zasługuje fakt, że w podanej liczbie opiekunek, 15 pań to osoby w wieku 60+, które zapewniają pomoc starszym i mniej sprawnym seniorom – najczęściej są to osoby zamieszkujące w sąsiedztwie osoby wymagającej pielęgnacji.

Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na środowiskową pomoc usługową, zwłaszcza dla osób samotnych lub samotnie zamieszkujących. Zagrożenia wynikające z pandemii potęgują codzienne problemy osób starszych i niepełnosprawnych, pogłębiają ich poczucie osamotnienia i bezradności – dlatego zapewnienie samotnym seniorom bezpośredniego wsparcia w miejscu zamieszkania stanowi jedno z najważniejszych zadań dla samorządowej pomocy społecznej.

Jedną z kluczowych form wsparcia osób starszych powyżej 60 roku życia świadczoną przez Ośrodek Pomocy Społecznej są świadczenia pieniężne kierowane przede wszystkim do osób dotkniętych ubóstwem, a więc tych których dochody nie przekraczają kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Z zasiłku stałego, korzystają również Seniorzy, którzy nie mają uprawnień do własnych świadczeń emerytalnych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Obserwuje się, rosnące z każdym rokiem, zapotrzebowanie na tego rodzaju pomoc wśród osób starszych.

STAŁA POMOC FINANSOWA SKIEROWANA DO OSÓB 60+ DOTKNIĘTYCH UBÓSTWEM*		
ROK	LICZBA OSÓB	WARTOŚĆ WSPARCIA
2016	87	317 000,00 zł
2017	107	389 000,00 zł
2018	123	472 000,00 zł
2019	110	522 000,00 zł
2020	116	630 000,00 zł
SUMA		2 330 000,00 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej, dane według stanu na dzień 20 września 2021r.

Osoby powyżej 60 roku życia w trudnej sytuacji materialnej mogą również korzystać z dodatku mieszkaniowego i energetycznego, a więc pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć bieżących kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania oraz opłatami za energię.

**LICZBA OSÓB 60+, KTÓRYM WYPŁACONO DODATKI
MIESZKANIOWE***

ROK	LICZBA OSÓB 60+	WARTOŚĆ WSPARCIA
2016	2	558,78 zł
2017	6	6 189,71 zł
2018	6	5 726,55 zł
2019	6	5 076,96 zł
2020	5	2 688,42 zł
SUMA	25	20 240,42 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej, dane według stanu na dzień 20 września 2021r.

**LICZBA OSÓB 60+, KTÓRYM WYPŁACONO DODATKI
ENERGETYCZNE****

ROK	LICZBA OSÓB 60+	WARTOŚĆ WSPARCIA
2016	1	22,58 zł
2017	1	134,92 zł
2018	1	135,68 zł
2019	1	136,36 zł
2020	1	45,48 zł
SUMA	5	475,02 zł

**Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Ośrodek Pomocy Społecznej, dane według stanu na dzień 20 września 2021r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie Podgórny w współpracy z Pałacem Jankowice, w czasie od sierpnia 2018r. do września 2020r., realizował projekt *Tarnowo Podgórne dla Seniorów – działania opiekuńcze i aktywizujące*, dofinansowanego z Wielkopolskiego programu operacyjnego na lata 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach działań projektowych 45 osób objętych zostało kompleksowym wsparciem w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (rehabilitacja) oraz systemem teleopieki. Osoby takie otrzymały urządzenie nadawczo-odbiorcze wyposażone w kartę SIM, z wykupionym na czas trwania projektu abonamentem, zapewniającym bezpłatne połączenie z całodobowo czynnym Telecentrum. Osobisty nadajnik, który otrzymały umożliwia wezwanie natychmiastowej pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia. Ponadto w ramach projektu 10 osób zostało objętych kompleksowym

wsparciem w zakresie usług rehabilitacyjnych. Powstało również Centrum Wsparcia Opiekunów Faktycznych, którzy wzięli udział w szeregu szkoleń z zakresu opieki nad osobami starszymi niesamodzielnymi.

4.3.3 INNE ORGANIZACJE I PODMIOTY

Na terenie Gminy Tarnowo Podgórne funkcjonują organizacje, stowarzyszenia oraz nieformalne grupy, w których znaczącą liczbę uczestników stanowią osoby w wieku powyżej 60 roku życia. Są ważnym elementem uzupełniającym szeroką ofertę działań aktywizujących i integracyjnych proponowanych przez Kluby i Koła Seniora, UTW i Tarnowskie Centrum Senioralne. Do nich z pewnością należy Koło Śpiewu im. Feliksa Nowowiejskiego, Zespół Pieśni i Tańca „Lusowiacy” czy Grupa Teatralna Senioritki - finansowane i działające pod auspicjami Gminnego Ośrodka Kultury w Tarnowie Podgórny.

Koło Śpiewu im. Feliksa Nowowiejskiego powstało w 1921r. Sześć lat później przyjęło imię kompozytora Feliksa Nowowiejskiego. W tym okresie Koło zgromadziło wiele nagród i wyróżnień (m.in. „Złota Maski Orfeusza” w Wlk. Dniach Muzyki w Dusznikach, „Złote Koło” w XII Wlk. Konfrontacjach Chóralnych w Kole, I miejsce w Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Lwówku). Ponadto został odznaczony przez Polski Związek Chórów i Orkiestr „Złotą Odznaką Honorową z Wieńcem Laurowym”. Największym sukcesem chóru jest udział w koncertach wielkiego dzieła Zbigniewa Małkowicza Pop Oratorium „Miłosierdzie Boże” oraz „Sancto”. Trwa to już od 2013 roku. Wtedy to, po raz pierwszy chórzyci zaśpiewali utwory kompozytora do słów św. Faustyny na Litwie (w Wilnie i Ejszyszkach). Potem były koncerty na terenie naszej gminy (trzykrotnie w Lusowie), w Poznaniu, Kaliszu, Gniewie oraz w Buku.

Zespół Pieśni i Tańca „Lusowiacy” istnieje od 1996 roku i powstał jako inicjatywa mieszkańców Lusowa oraz zaprzyjaźnionych osób związanych z tą miejscowością. Zespół poszczycić się może tym, że ludowe tańce, pieśni, tradycje i obrzędy przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a te pokolenia spotykają się również na scenie: obok młodych występują ich rodzice, a czasami i dziadkowie. Repertuar „Lusowiaków” jest bardzo bogaty. Obejmuje zarówno tańce narodowe takie jak: polonez, krakowiak, oberek, mazur, kujawiak, a także suity i tańce z różnych regionów: Wielkopolski, Kurpi, Rzeszowa, Górnego Śląska, Lublina, Łowicza, Kaszub, Beskidu Śląskiego i Nowego Sącza. W przedstawieniach zespołu taniec przeplata się

ze śpiewem, a niezapomnianych barw dodają przepiękne ludowe stroje z różnych regionów Polski. Natomiast pielęgnowanie i przekazywanie kolejnym pokoleniom tradycji i obrzędów ludowych jest dodatkową misją członków zespołu. Jako miłośnicy folkloru z wielką przyjemnością propagują go wszędzie tam, gdzie goszczą.

Grupa Teatralna Senioritki powstała jesienią 2010 roku z inicjatywy pań z Koła Seniorów w Przeźmierowie. Kilkunastoosobowa grupa prowadzona jest przez aktorkę Teatru Animacji w Poznaniu, Mariolę Ryl-Krystianowską, która pomaga rozwijać aktorskie talenty. Aktualnie zespół składa się z 14 osób. Co roku powstaje nowe przedstawienie teatralne, które po premierze w Przeźmierowie prezentowane jest na innych wielkopolskich scenach oraz na Dopiewskiej Jesieni Teatralnej. Dwukrotnie Senioritki gościły w Solecznikach na Wileńszczyźnie gdzie zagrały "Pana Tadeusza od kuchni" oraz program kabaretowy. Raz w roku zespół wyjeżdża na parodniowe warsztaty, aby szlifować swoje umiejętności teatralne. Oprócz spektakli powstają także programy okolicznościowe: na Dzień Seniora, Dzień Matki, Jasełka itp.

Prężnie działa także **Towarzystwo Pamięci Gen. Józefa Dowbora Muśnickiego**, które powstało w Lusowie z inicjatywy mieszkańców Lusowa i Batorowa, gdzie generał mieszkał po powstaniu aż do swojej śmierci w roku 1937. Towarzystwo zawiązało się 4 grudnia 1994 roku. Myślą przewodnią zawiązania się Stowarzyszenia było kultywowanie pamięci Generała Józefa Dowbor Muśnickiego jako postaci historycznej, zbieranie wszelkich pamiątek i dokumentów z nim związanych, zorganizowanie w nowo wybudowanej Szkole Podstawowej w Lusowie muzeum poświęconego życiu i działalności Generała, dbałość i opieka nad mogiłą Generała na cmentarzu w Lusowie, organizowanie uroczystości patriotycznych. Ideę powołania TPGJDM można zamknąć krótkim hasłem: „ocalić od zapomnienia”.

Działalność każdego z nich ma unikatowy w skali gminy charakter, co sprawia, że Seniorzy mogą realizować swoje zainteresowania. W odróżnieniu od Kół i Klubów Seniora organizacje te skupiają się wokół jednej idei i pracują na rzecz jej umocnienia. Jednocześnie każda z nich ma charakter otwarty co pozwala na budowanie międzypokoleniowych więzi między członkami ponieważ należą do nich osoby w różnym wieku, często reprezentanci kilku pokoleń jednej rodziny. Ważne jest zatem to, że następuje integracja w małych środowiskach. Ponadto dla osób kończących

pracę zawodową funkcjonowanie organizacji o tak różnym charakterze pozwala na intensywną aktywność na różnych polach zainteresowań.

4.4 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Wykorzystanie potencjału osób starszych w obszarze aktywności intelektualnej, fizycznej czy społecznej realizowane jest w Gminie Tarnowo Podgórne m.in. przez działania zaangażowanych organizacji pozarządowych, które odpowiadają na potrzeby osób starszych w oparciu o zasoby społeczności lokalnej, stanowiąc dopełnienie działań prowadzonych przez jednostki organizacyjne gminy. Warto podkreślić, że sektor non-profit jest często obszarem aktywności Seniorów, którzy sami tworzą i działają w nich, zaspokajając przy tym własne potrzeby, jak również pomagając innym.

Podstawą współpracy Gminy Tarnowo Podgórne z organizacjami pozarządowymi jest program współpracy corocznie podejmowany uchwałą przez Radę Gminy Tarnowo Podgórne określający cel, przedmiot i zakres realizacji zadań publicznych. Seniorzy zamieszkujący Gminę Tarnowo Podgórne mogą korzystać z szerokiej oferty organizacji pozarządowych działających w sferze kultury, sportu i rekreacji oraz z działań specjalnie im dedykowanych. Do kluczowych podmiotów non-profit skupiających Seniorów i działających na ich rzecz należą: Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Fundacji Nigdy nie jest za późno, Fundacji Oczy szeroko otwarte oraz Fundacji Mój Mount Everest.

Wartość wsparcia działań skierowanych do Seniorów w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

	2018	2019	2020	2021
Uniwersytet Trzeciego Wieku	150 200,00 zł	150 700,00 zł	184 000,00 zł	176 000,00 zł
Fundacja Trifolium	13 800,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Fundacja Pracownia Wyobraźni	5 000,00 zł	5 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Fundacja Nigdy nie jest za późno	45 850,00 zł	83 000,00 zł	48 000,00 zł	98 000,00 zł

Fundacja Oczy szeroko otwarte	0,00 zł	4 500,00 zł	30 000,00 zł	16 000,00 zł
Fundacja Mój Mount Everest	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	10 000,00 zł
Razem	214 850,00 zł	243 200,00 zł	262 000,00 zł	300 000,00 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

Gmina wspiera organizacje pozarządowe finansowo jak i pozafinansowo. To w budynkach należących do gminy – świetlicach, domach kultury czy innych obiektach – spotykają się Seniorzy. Pomieszczenia te użyczane są bezpłatnie na potrzeby organizacji senioralnych. Szczególna współpraca odbywa się obecnie pomiędzy Pałacem Jankowice, a Kołami Seniora. To Pałac Jankowice w swoim budżecie zapewnia środki finansowe na dofinansowanie działalności edukacyjno-kulturalnej kół i klubów. W przestrzeniach Pałacu Jankowice swoją siedzibę ma Uniwersytet Trzeciego Wieku, który zarówno korzysta z sali koncertowej, jak i innych pomieszczeń jednostki na realizację zajęć aktywizujących.

Wiele inicjatyw senioralnych realizowanych przez Koła i Kluby Seniora, a także organizacje pozarządowe objętych jest wsparciem organizacyjnym Gminnego Ośrodka Kultury „SEZAM”. Seniorzy korzystają z sali widowiskowej oraz pomieszczeń GOK na organizację wydarzeń kulturalnych i zajęć. Pomocą w realizacji aktywizacji senioralnej służy również Ośrodek Sportu i Rekreacji. Wspiera m.in. organizację Spartakiady Seniorów, organizuje bezpłatne zajęcia z gimnastyki (zdrowy kręgosłup, aerobik, yoga, aqua aerobik), udostępnia nieodpłatnie siłownię, korty tenisowe oraz pomieszczenia w obiektach zarządzanych przez OSIR na spotkania i zajęcia.

Również w gminnych placówkach oświatowych odbywają się zajęcia dla UTW oraz Fundacji działających na rzecz Seniorów – udostępniane są sale komputerowe czy lekcyjne niezbędne do realizacji warsztatów, a aule szkolne – na potrzeby otwartych wykładów.

Projekty dofinansowane przez Gminę skierowane do Seniorów - zrealizowane przez organizacje pozarządowe w 2021 roku

Uniwersytet Trzeciego Wieku Tarnowo Podgórne

- 1 Organizacja wykładów, warsztatów, spotkań i wydarzeń kulturalnych skierowanych dla osób starszych
- 2 Organizacja wykładów, warsztatów, spotkań i wydarzeń kulturalnych dla osób starszych - Konferencja naukowa z okazji X-lecia UTW Tarnowo Podgórne
- 3 Programy edukacyjne i szkoleniowe mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych zamieszkałych na terenie Gminy - nauka języka obcego, zajęcia artystyczne
- 4 Programy edukacyjne i szkoleniowe mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych zamieszkałych na terenie Gminy - organizacja zajęć z zakresu nabywania umiejętności obsługi komputera oraz posługiwania się technologią informacyjną
- 5 Organizacja zajęć mających na celu aktywizację ruchową osób starszych - mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne
- 6 Organizacja spotkania sportowo-integracyjnego Seniorów w Gminie Tarnowo Podgórne SPARTAKIADA SENIORÓW 2021
- 7 Organizacja imprez turystyczno-krajoznawczych i kulturalnych dla członków Klubów i Kół Seniora z terenu Gminy Tarnowo Podgórne
- 8 Organizacja półkolonii dla Seniorów - mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne

Fundacja - Nigdy nie jest za późno

- 1 Organizacja ogólnodostępnych warsztatów artystycznych, rozwoju osobistego, edukacyjnych, kulturalnych mających na celu wykluczenie osób starszych - Active Dance
- 2 "Namaluj swój świat" IV edycja. Projekt integrujący dzieci, młodzież i Seniorów
- 3 Akademia młodych i starszych orłów III edycja
- 4 Organizacja warsztatów artystycznych, rozwoju osobistego, edukacyjnych, kulturalnych mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych - "Piękni i zadbani w każdym wieku" - V edycja

Fundacja - Oczy szeroko otwarte

- 1 Działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych - cykliczne spotkania z osobami starszymi - samotnymi potrzebującymi wsparcia
- 2 Działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych - projekt pt. "CUD" cykl spotkań mających na celu rozwój osobisty - ciało - umysł - dusza

Fundacja Mój Mount Everest

- 1 Akademia Radosnego Życia

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

4.5 PROGRAMY PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ DLA SENIORÓW

Gmina Tarnowo Podgórne realizuje programy profilaktyki zdrowotnej skierowane do osób starszych. Wysoki poziom wydatków na ochronę zdrowia, związany z realizacją programów profilaktycznych polityki zdrowotnej stawia Tarnowo Podgórne na czele gmin w Polsce o największym dostępie do usług medycznych.

W ramach zadań z zakresu profilaktyki zdrowia Seniorów Gmina Tarnowo Podgórne prowadzi program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia oraz program szczepień przeciwko pneumokokom dla osób powyżej 60 roku życia. Ponadto w 2020 r. zrealizowano bezpłatne badania mammograficzne i cytologiczne dla kobiet w wieku 50-69 lat w mobilnych punktach badawczych.

SZCZEPIENIA OCHRONNE PRZECIWKO GRYPIE DLA OSÓB 65 +

ROK	LICZBA OSÓB, KTÓRE SKORZYSTAŁY Z PROGRAMU	KOSZT
2018	223	13 380,00 zł
2019	250	15 000,00 zł
2020	239	14 340,00 zł

SZCZEPIENIA OCHRONNE PRZECIWKO PNEUMOKOKOM DLA OSÓB 60+

ROK	LICZBA OSÓB, KTÓRE SKORZYSTAŁY Z PROGRAMU	KOSZT
2020	268	93 800,00 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, Wydział Spraw Obywatelskich, dane według stanu na dzień 30 czerwca 2021r.

W ramach wsparcia rehabilitacyjnego Seniorów Gmina Tarnowo Podgórne realizuje program skierowany do osób po 60 roku życia zmagających się z różnego rodzaju dysfunkcjami narządów ruchu, kręgosłupa czy odczuwających bóle mięśniowe. Polega on na przeprowadzeniu serii zabiegów rehabilitacyjnych dostosowanych do schorzenia pacjenta. Dofinansowanie wynosi do 500 zł/osobę,

a środki finansowe przeznaczone na realizację programu w 2021 r. to 100 000 zł. Aby zostać zakwalifikowanym do w/w programu i skorzystać z zabiegów należy:

- mieć ukończony 60 rok życia
- być mieszkańcem Gminy Tarnowo Podgórne
- posiadać Kartę Mieszkańca
- posiadać skierowanie na zabiegi od lekarza rodzinnego lub specjalisty
- w ciągu ostatnich 6 m-cy nie korzystać z zabiegów rehabilitacyjnych ze środków NFZ i nie mieć umówionych takich zabiegów w ciągu najbliższego miesiąca (stan na dzień zgłoszenia się do programu).

4.6 FINANSOWANIE DZIAŁAŃ PROSENIORLANYCH PRZEZ GMINĘ TARNOWO PODGÓRNE

Organizacje skupiające Seniorów i działające na ich rzecz są finansowane z budżetu Gminy Tarnowo Podgórne, składek członkowskich oraz – w wybranych przypadkach – dopłat do uczestnictwa w organizowanych przedsięwzięciach oraz innych pozyskanych, bezzwrotnych środków zewnętrznych.

Gmina Tarnowo Podgórne wspiera działalność na rzecz Seniorów m.in. poprzez:

- Środki przekazywane na konto Pałacu Jankowice z przeznaczeniem na dofinansowanie wszystkich Kół i Klubów Seniora w zakresie działalności aktywizującej o charakterze edukacyjno-kulturalnym
- Środki przekazywane na konto Pałacu Jankowice z przeznaczeniem na dofinansowania biletów wstępu na Tarnowskie Termy
- Środki przekazywane organizacjom non-profit działającym na terenie Gminy Tarnowo Podgórne w zakresie zlecania realizacji zadań własnych w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowym, w tym m.in.: środki przekazywane Uniwersytetowi Trzeciego Wieku z przeznaczeniem na dofinansowanie wszystkich Kół i Klubów Seniora w zakresie ich działalności w obszarze organizacji imprez turystyczno-krajoznawczych i kulturalnych.

Wartość wsparcia działań proSenioralnych przez Gminę Tarnowo Podgórne w latach 2018 - 2021

	2018	2019	2020	2021*	SUMA
Projekt Tarnowo Podgórne dla Seniorów (Pałac Jankowice + OPS)	73 883,96 zł	257 611,97 zł	173 354,07 zł	0,00 zł	504 850,00 zł
Pałac Jankowice - Tarnowskie Centrum Senioralne:	180 833,35 zł	196 460,21 zł	111 949,70 zł	85 655,36 zł	574 898,62 zł
*Wydatki za zakup karnetów na Tarnowskie Termy	112 574,80 zł	121 418,80 zł	60 049,60 zł	41 581,00 zł	335 624,20 zł
*Dofinansowanie działalności edukacyjno-kulturalnej w Klubach i Kołach Seniora	0,00 zł	0,00 zł	19 477,00 zł	13 183,50 zł	32 660,50 zł
GOK - dofinansowanie działalności edukacyjno-kulturalnej w Klubach i Kołach Seniora	31 865,25 zł	32 930,87 zł	0,00 zł	0,00 zł	64 796,12 zł
OPP - dofinansowanie działań skierowanych do Seniorów w ramach Programu Współpracy z OPP	214 850,00 zł	243 200,00 zł	26 200,00 zł	300 000,00 zł	784 250,00 zł
OPS - Pomoc instytucjonalna i usługi opiekuńcze	1 461 429,00 zł	1 727 924,00 zł	2 134 616,00 zł	1 687 299,00 zł	7 011 268,00 zł
Program profilaktyczny dot. szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku	13 380,00 zł	15 000,00 zł	14 340,00 zł	0,00 zł	42 720,00 zł
Szczepienie przeciw pneumokokom dla osób 60+	0,00 zł	0,00 zł	93 800,00 zł	0,00 zł	93 800,00 zł
Program wspierający rehabilitację dla osób przewlekle chorych 60+	0,00 zł	0,00 zł	99 930,00 zł	45 495,00 zł	145 425,00 zł
SUMA	2 088 816,36 zł	2 594 545,85 zł	2 733 716,37 zł	2 173 213,86 zł	9 590 292,44 zł

*Źródło: Urząd Gminy Tarnowo Podgórne, dane według stanu na dzień 14 września 2021r.

III. PERSPEKTYWA NA LATA 2021-2025

1. ANALIZA SWOT

Punktem wyjścia dla opracowania celów strategicznych, operacyjnych oraz działań w obszarze przeciwdziałania problemom społecznym jest przeprowadzenie analizy zasobów gminy w kontekście szans rozwojowych, zagrożeń, ale także czynników, które decydują o jej potencjale, lub też hamują jej wzrost. Skutecznym narzędziem służącym systematyzacji tej wiedzy jest analiza SWOT. Technika ta polega na kompleksowym badaniu otoczenia danej organizacji, w tym przypadku Gminy Tarnowo Podgórne i jej wewnętrznego potencjału, co pozwala na określenie priorytetów rozwojowych.

<u>MOCNE STRONY*</u>	<u>SŁABE STRONY*</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeń publiczna przyjazna dla osób starszych (główne trakty komunikacyjne, chodniki, przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe, ławeczki) • Transport publiczny zapewniający połączenia pomiędzy miejscowościami przystosowany dla potrzeb Seniorów (tabor niskopodłogowy) • Malejąca liczba barier architektonicznych • Funkcjonowanie dużej liczby organizacji zrzeszających Seniorów (Uniwersytet III Wieku oraz Kluby i Koła Seniorów) • Tarnowskie Centrum Senioralne jako wiodący ośrodek wspierający i koordynujący działania prosenioralne • Działania z zakresu integracji międzypokoleniowej • Rosnąca liczba organizacji pozarządowych realizujących działania na rzecz osób starszych • Zrozumienie władz samorządowych dla potrzeb Seniorów • Bogata oferta kulturalna i edukacyjna dla Seniorów finansowana z budżetu gminy • Rosnąca sieć filii biblioteki • Rosnąca dostępność do usług medycznych i rehabilitacyjnych • Szeroka oferta programów profilaktyki zdrowotnej • Rozwinięte usługi opiekuńcze i społeczne oraz Teleopieka realizowana przez OPS • Dostępność i wysoki standard udostępnianych obiektów kulturalnych, sportowych, oświatowych • Duża liczba sfer rekreacyjnych (parki, siłownie zewnętrzne, Tarnowskie Termy) • Aktywna społeczność lokalna • Funkcjonowanie Rady Seniorów • Wysokie subiektywne wskaźniki jakości życia mieszkańców gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak na terenie gminy Dziennego Domu Opieki dla osób starszych, mniej samodzielnych • Brak dowozu Seniorów do lekarzy w nagłych wypadkach • Brak punktu pomocy doraźnej – soboty, niedziele, święta • Brak apteki, dyżurującej 24h • Niska dostępność specjalistycznych usług medycznych • Niewystarczająca liczba pracowników socjalnych • Brak wsparcia i poradnictwa psychologicznego • Brak punktu pomocy prawnej • Zbyt małe propagowanie wartości i dokonań osób starszych oraz pozytywnego postrzegania starości • Duże oczekiwania i roszczeniowość Seniorów • Niskie zaangażowanie Seniorów w dedykowane dla nich działania o charakterze społecznym • Niska kreatywność Rady Seniorów • Słaba komunikacja pomiędzy organizacjami działającymi na rzecz Seniorów • Niewystarczająca umiejętność posługiwania się nowymi technologiami przez osoby starsze • Brak zainteresowania Seniorami ze strony rodziny, bliskich i sąsiadów

SZANSE*	ZAGROŻENIA*
<ul style="list-style-type: none"> • Raczej optymistyczne prognozy demograficzne dla gminy i młoda struktura wieku mieszkańców co oznacza mniejsze potrzeby usług opiekuńczych, związanych z samotnością, niepełnosprawnością i chorobami oraz usług aktywizujących dla Seniorów • Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w obszarze działań prosenioralnych • Perspektywa unijnego finansowania usług skierowanych na działania opiekuńcze i aktywizujące dla Seniorów • Rozwój obiektów i usług zdrowotnych, rekreacyjnych sprzyjających aktywizacji i integracji środowiska Seniorów • Rozwój wolontariatu senioralnego i wsparcia sąsiedzkiego • Zwiększenie aktywności Seniorów • Budowa tężni • Duża liczba przedsięwzięć na terenie Gminy, które realizuje politykę społeczną odpowiedzialności biznesu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie realizacji programów społecznych wobec kryzysu gospodarczego wywołanego epidemią COVID 19 • Nowe procedury przy realizacji działalności aktywizującej i kulturalno-edukacyjnej dedykowanej osobom starszym • Możliwe ograniczenie kontaktów społecznych w okresie po pandemii COVID19 • Wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych Seniorów • Zmiana modelu rodziny w kierunku dalszego osłabienia więzi rodzinnych • Przedmiotowe traktowanie osób starszych • Niska świadomość społeczna dotycząca potrzeb i problemów Seniorów • Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań prosenioralnych

*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne

2. ANALIZA BADANIA SONDAŻOWEGO

W przygotowaniu dokumentu wykorzystano wyniki przeprowadzonego we wrześniu 2021 r. w środowisku Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne, badania sondażowego wykorzystującego narzędzie w postaci kwestionariusza ankiety zawierającej 22 pytania (anonimowe ankiety wypełnione przez Seniorów). Ankietowani wypowiadali się na temat swojej sytuacji rodzinnej, finansowej, zdrowotnej, możliwości organizowania i spędzania wolnego czasu, poczucia bezpieczeństwa, aktywności oraz potrzeb z różnych obszarów codziennego funkcjonowania.

W sondażu wzięło udział 169 osób. Kobiety stanowiły 71% ogółu badanych 20,7% to mężczyźni. Kilka z pytań dawało możliwość udzielenia wielu odpowiedzi. Wśród wszystkich wypełnionych ankiet, pojawiły się pytania pozostawione bez odpowiedzi.

Zdecydowana większość ankietowanych (66,9%) zadeklarowała członkostwo w Klubie lub Kole Seniora na terenie Gminy Tarnowo Podgórne. Pod względem wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 70-74 lata (39,5%), następnie w wieku 65-69 lat (25,4%) oraz w wieku 75 lat i więcej (21,4%). Wykształcenie średnie maturalne posiada 15,5% badanych, zaś wyższym legitymuje się 26,7%. Wykształcenie podstawowe zadeklarowało 11,8% badanych. Niemal połowa

respondentów jest zamężna lub żonata natomiast 39% badanych straciło swoich współmałżonków. W większości respondenci mają dwójkę dzieci (56,8%), żadnego potomstwa nie posiada 5,3% osób. Spośród ogółu badanych 63,3% posiada od jednego do czworo wnucząt, żadnych wnuków nie posiada 8,3% ankietowanych.

Zdecydowana większość respondentów (77,5%) jest zdania, że w dostateczny sposób docierają do Seniorów informacje o wydarzeniach i działaniach które mogłyby ich zainteresować, jednocześnie blisko 12% jest odmiennego zdania. Najczęściej respondenci czerpią informację z lokalnych czasopism (70%), w mniejszym stopniu z Internetu (36%), od znajomych i sąsiadów (20,1%) oraz gablot informacyjnych (11,8%). Dodatkowo kilkoro respondentów odpowiedziało, że informacje otrzymuje podczas spotkań w ramach Koła/Klubu Seniora oraz w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tarnowie Podgórny.

Na pytanie czy osoby starsze są szanowane w społeczności gminy, twierdzącej odpowiedzi udzieliło 88,2% osób, natomiast 3,6% jest zdania, że Seniorzy nie są szanowani. Niespełna ćwierć odpowiadających w ankietach (23,7%) wspaniale ocenia swoje dotychczasowe życie - nic by w nim nie zmienili a ponad połowa (51,4%) uważa swoje życie za udane jednak wiele chciałaby w nim zmienić.

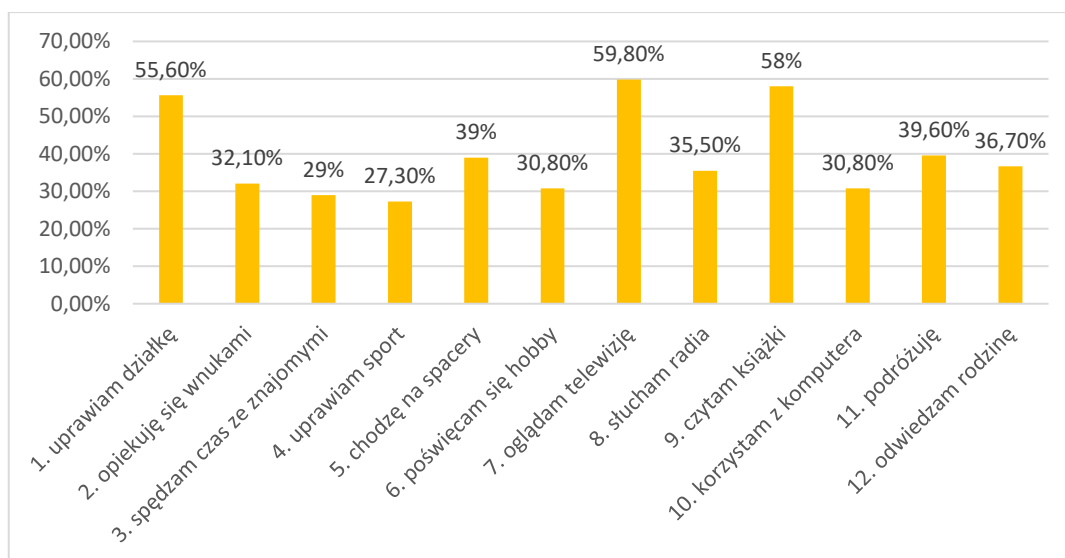
Spośród odpowiadających, 63,9% osób ocenia swoje poczucie bezpieczeństwa wysoko i bardzo wysoko. Niespełna 5% ankietowanych, swoje bezpieczeństwo określa nisko i bardzo nisko.

Na pytanie dotyczące chęci i możliwości kontynuacji pracy zarobkowej, 56,8% osób udzieliło odpowiedzi, że nie chce już pracować; 13,6% opowiadających nadal pracuje, a 20,7% osób chciałoby pracować, jednak zdrowie im na to nie pozwala.

Samotność doskwiera 14,2% ankietowanym. Ponad 57% osób uważa, że samotność im raczej nie doskwiera, natomiast 21,3% ankietowych zdecydowanie nie czuje się samotnych.

Ponad połowa (54,4%) ankietowanych odpowiedziała, że posiada tyle czasu wolnego ile im potrzeba, jednocześnie 55% osób wykorzystuje swój wolny czas tak jak chce. Ponad 7% osób nie dysponuje swoim wolnym czasem zgodnie z własną wolą. Wśród najczęstszych przyczyn uniemożliwiających gospodarowanie swoim wolnym czasem, ankietowali podawali obowiązki rodzinne (20,12%), stan zdrowia (7,16%) codzienne obowiązki (11,8%). Jednak niemal 40% ankietowanych odpowiedziało, że nic nie stoi na przeszkodzie w gospodarowaniu swoim wolnym czasem.

SPOSÓB SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU WEDŁUG ANKIETOWANYCH*



*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne

Prawie 80% spośród ankietowanych seniorów swoją sytuację finansową określa jako dobrą lub średnią. Dla 11,8% osób biorących udział w ankiecie, sytuacja finansowa jest słaba lub zła.

Biorąc udział w ankiecie, osoby starsze miały także możliwość odpowiedzi na otwarte pytanie dotyczące tego, co byłoby według nich potrzebne Seniorom w Gminie Tarnowo Podgórne. Wśród wszystkich osób biorących udział w ankiecie, połowa ankietowanych zdecydowała się udzielić odpowiedzi na to pytanie. Najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami były:

- Profesjonalny dom dziennego pobytu dla osób starszych (46,5%),
- Większe możliwości dostępu do rehabilitacji oraz lekarzy specjalistów (24,5%),
- Dostęp do lekarzy specjalistów w Sierosławiu i Lusówku,
- Częstsza komunikacja publiczna z mniejszych miejscowości,
- Ogólnodostępny ośrodek rehabilitacyjny,
- Całodobowy dom spokojnej starości,
- Bankomat w Sierosławiu,
- Możliwość dziennej opieki w świetlicach wiejskich,
- Kawiarnia, miejsce spotkań w Tarnowie Podgórny,
- Sklep typu żabka na osiedlu w Lusówku.

3. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DO 2030 ROKU

3.1. STRUKTURA LUDNOŚCI

W Gminie Tarnowo Podgórne, tak jak w całym kraju, przeciętnie rodzi się więcej chłopców. W 2019 r. urodziło się ich o 87 więcej niż dziewczynek. Nadwyżka osób płci męskiej nad żeńską utrzymuje się w gminie do 20 roku życia. Od 40 roku życia w kolejnych przedziałach wieku widoczna jest natomiast znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami (w 2019 r. była ona największa w grupie wiekowej 40-44 lata i wynosiła 184 kobiety).

W Gminie Tarnowo Podgórne (dane za 2019 r.) przeważa ludność w wieku produkcyjnym (15 804 osób), następnie w wieku przedprodukcyjnym (6 654 osób) oraz poprodukcyjnym (4659 osób). Gmina Tarnowo Podgórne, dzięki dodatniemu przyrostowi naturalnemu oraz wysokiemu, dodatniemu saldu migracji utrzymującym się od wielu lat, należy do gmin demograficznie młodych. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, tzw. wskaźnik młodości demograficznej jest wysoki i wykazuje tendencję wzrostową, zwiększył się z 22,2 w 2010 r. do 24,5 w 2019 r.

Nie oznacza to jednak, że w gminie nie zachodzi proces starzenia się populacji. Świadczy o tym rosnący wzrastający udział ludności w wieku poprodukcyjnym, z 12,7% w 2010 r. do 17,2% w 2019 r. Zmniejszeniu uległ w badanym okresie odsetek ludności w wieku produkcyjnym z 65,1 do 58,3. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym (tzw. obciążenie demograficzne) wzrosła z 19,5 w 2010 r. osób do 29,5 w 2019 r., co oznacza, że na osoby pracujące przypada coraz więcej emerytów. Zwiększa się także liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, czyli zmienia się relacja „dziadkowie-wnuki” – na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2010 r. przypadały 57,2 osoby w wieku poprodukcyjnym, natomiast w 2019 r. było to już 70 osób.

Zmiany struktury wieku w Gminie Tarnowo Podgórne przebiegają dwutorowo i polegają zarówno na odmładzaniu jak i starzeniu się społeczeństwa. Wymaga to od władz samorządowych tworzenia programów dla obu rosnących liczebnie grup ludności. Dla najmłodszej grupy mieszkańców oznacza to zapewnienie miejsc w przedszkolach i szkołach oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości rozwijania zainteresowań i pasji (sportowych, kulturalnych itp.). W przypadku seniorów dotyczy to w szczególności zapewnienia im dostępu do usług zdrowotnych

i opiekuńczych, ale także kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych. Seniorzy coraz częściej są aktywni do późnych lat swojego życia, stąd istotne jest zapewnienie im zarówno możliwości spędzania w różnorodny sposób czasu wolnego w miejscu zamieszkania, jak i sposobności angażowania się w życie społeczne gminy.

3.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Prognozę demograficzną dla Gminy Tarnowo Podgórne sporządzono przy uwzględnieniu wzorca migracji dla lat 2017 i 2018 oraz utrzymujących się współczynników płodności w kolejnych latach na podstawie urodzeń w 2019 r. (50 urodzeń na 1000 kobiet w wieku 15-49 lat). Podstawą dla ustalenia struktur wyjściowych dla kolejnych lat prognozy była struktura ludności płci i wieku (pojedynczych roczników) w Gminie Tarnowo Podgórne na dzień 31.12.2019 r.

Prognozowana liczba urodzeń w Gminie Tarnowo Podgórne w latach 2020-2030*

ROK	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
LICZBA URODZEŃ	341	339	338	335	331	337	330	333	335	340	346

*Źródło: Dokument Strategia Rozwoju Gminy Tarnowo Podgórne do 2030r.

Wyniki prognozy demograficznej opracowanej na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Tarnowo Podgórne do 2030r. wskazują, że w 2030 r. liczba ludności w Gminie Tarnowo Podgórne wynosić będzie 34 089 mieszkańców. Oznacza to, że liczba mieszkańców zwiększy się w stosunku do 2020r. o 6 153 mieszkańców tj. o 22% . Liczba urodzeń w latach 2020-2030 przy zachowaniu obecnego, wysokiego współczynnika urodzeń w Gminie, wynosić będzie pomiędzy 330 (2026 r.) a 346 (2030 r.) rocznie.

W przypadku prognozy demograficznej Gminy Tarnowo Podgórne sporządzonej do celów oświatowych i polityki senioralnej na lata 2015-2030 prognozy demograficzne przygotowano w dwóch wariantach:

- Wariant I: prognoza biologiczna, uwzględniająca zmiany w ruchu naturalnym (urodzeniach i zgonach), bez uwzględnienia zmian migracyjnych;

- Wariant II: prognoza pomigracyjna, uwzględniająca zmiany w ruchu naturalnym (urodzeniach i zgonach) oraz zmiany wynikające z utrzymania trendów ruchu wędrownego ludności na poziomie obserwowanym w latach 2005 – 2014, z uwzględnieniem struktury wieku migrantów.

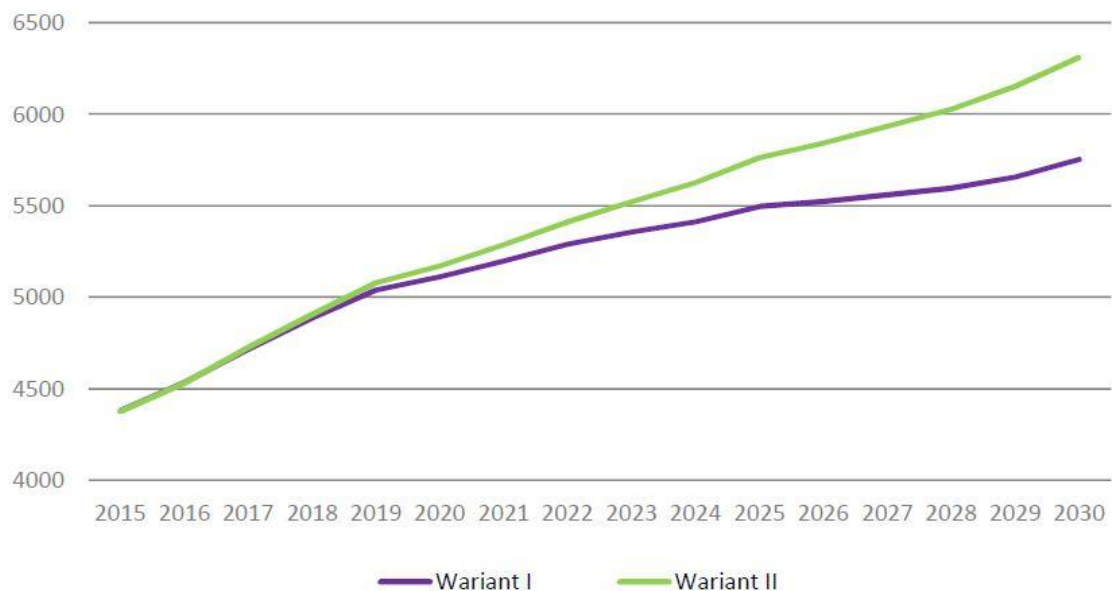
Wyniki prognozy dla ww. wariantów w przedziałach dla całej populacji Seniorów w latach 2015-2030 przedstawia poniższa tabela*

Rok	Liczba osób w wieku 60+					
	Wariant I			Wariant II		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2015	2445	1935	4380	2446	1930	4380
2016	2529	2005	4534	2538	1996	4533
2017	2635	2083	4718	2653	2072	4725
2018	2746	2143	4889	2777	2133	4909
2019	2844	2197	5041	2889	2190	5078
2020	2903	2209	5112	2964	2208	5172
2021	2956	2244	5199	3037	2252	5289
2022	3012	2277	5290	3117	2298	5415
2023	3054	2303	5356	3184	2339	5523
2024	3098	2315	5413	3257	2370	5627
2025	3142	2355	5497	3333	2431	5763
2026	3171	2351	5523	3394	2449	5843
2027	3201	2357	5558	3458	2477	5935
2028	3235	2358	5593	3527	2501	6028
2029	3276	2380	5656	3605	2547	6152
2030	3323	2429	5752	3689	2621	6310

*Źródło: Prognoza demograficzna Gminy Tarnowo Podgórne dla celów oświatowych i polityki senioralnej na lata 2015-2030

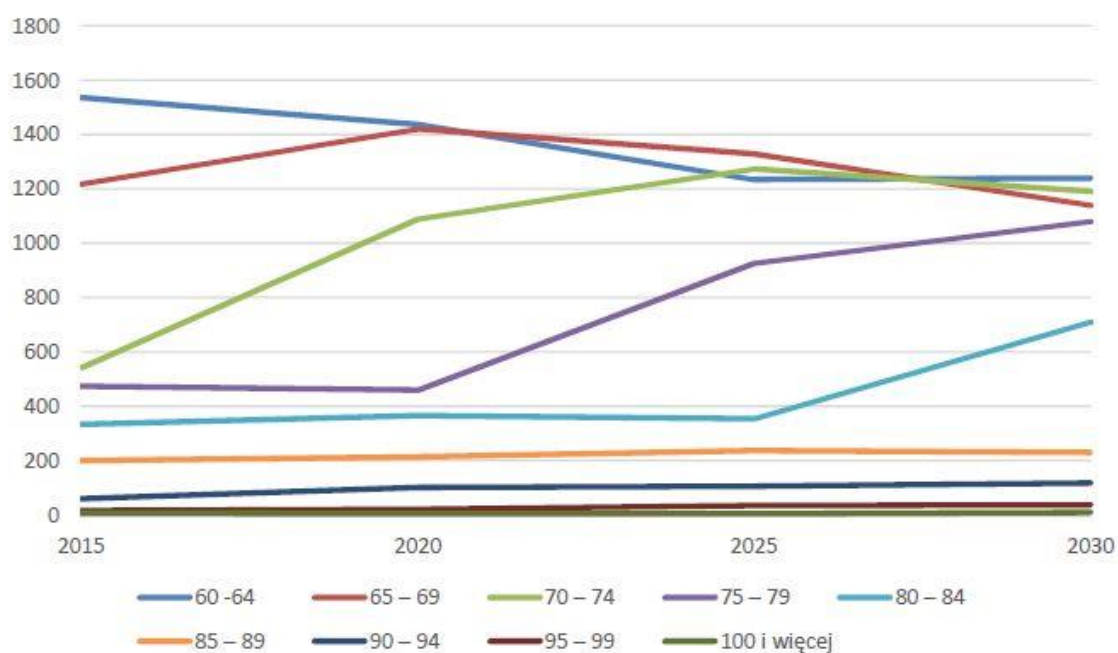
W okresie obowiązywania w/w prognozy w Gminie Tarnowo Podgórne notowany będzie wzrost liczby osób w wieku senioralnym, zarówno w wariancie biologicznym jak i pomigracyjnym. Uwzględniając tylko ruch naturalny (zgony) liczba Seniorów w gminie wzrośnie z 4380 do 5752 czyli o 31%. Biorąc pod uwagę także ruch wędrowny i zakładając utrzymywanie się jego dodatniego salda, w ciągu 15 lat liczba osób starszych w gminę wzrośnie z 4380 do 6310 czyli o 44%. Analizując strukturę wieku Seniorów należy odnotować, że w ciągu 15 lat stosunkowo niewielki będzie wzrost liczby osób w wieku 60-64 oraz 65-69 lat (o ok. 100 os.). Natomiast bardzo dynamicznie wzrośnie liczba Seniorów w wieku: 70-74 (o ponad 700) oraz 75-79 lat (o ponad 600), a także 80-84 (o blisko 400).

Liczba osób w wieku senioralnym (60+) w Gminie Tarnowo Podgórne według prognozy biologicznej (wariant I) i pomigracyjnej (wariant II)*



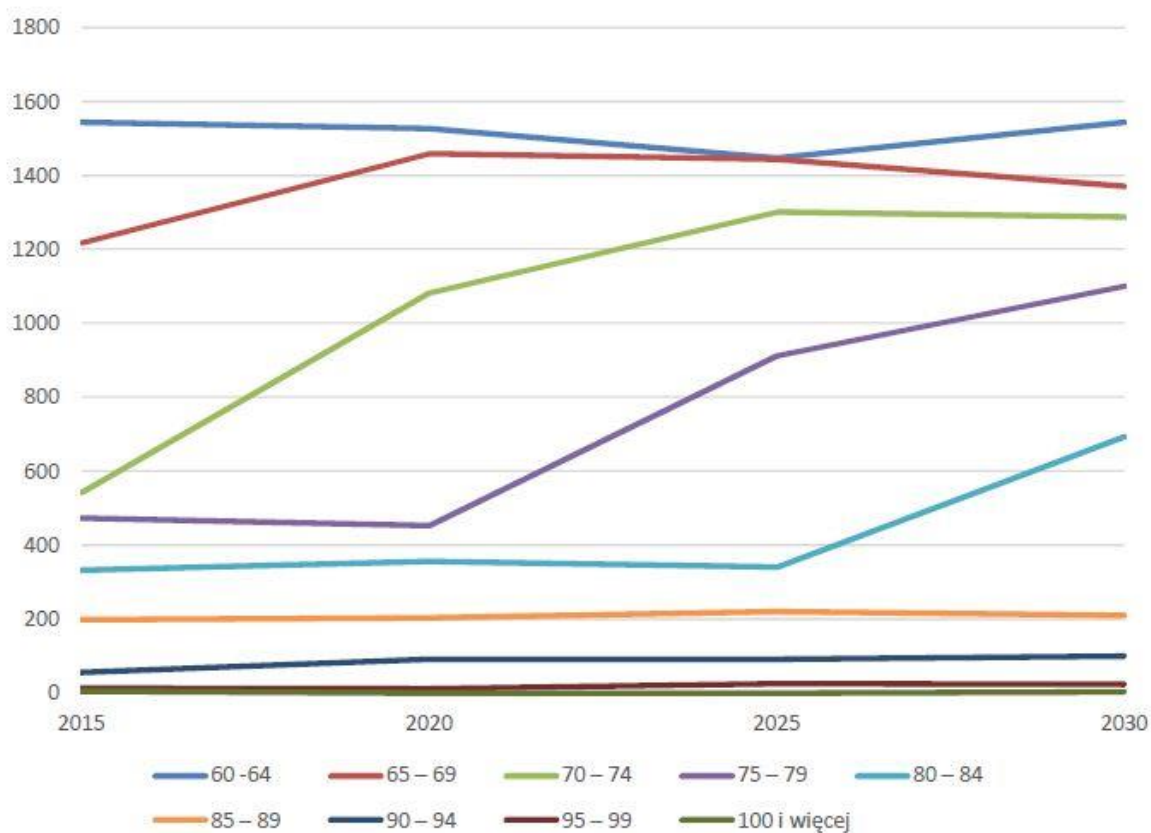
*Źródło: Prognoza demograficzna Gminy Tarnowo Podgórne dla celów oświatowych i polityki senioralnej na lata 2015-2030.

Przewidywane zmiany liczby osób w wieku 60+ według 5-letnich grup wieku w latach 2015 –2030 według prognozy biologicznej**



**Źródło: Prognoza demograficzna Gminy Tarnowo Podgórne dla celów oświatowych i polityki senioralnej na lata 2015-2030.

Przewidywane zmiany liczby osób w wieku 60+ według 5-letnich grup wieku w latach 2015–2030 według prognozy pomigracyjnej*



*Źródło: Prognoza demograficzna Gminy Tarnowo Podgórne dla celów oświatowych i polityki senioralnej na lata 2015-2030.

Przyjmując, że prognozowana sytuacja demograficzna może być dodatkowym źródłem nowych możliwości w procesie rozwoju potencjału społecznego dzięki wykorzystaniu intelektualnych zasobów twórczych osób starszych, wypracowano komplementarny w zakresie polityki senioralnej program z uwzględnieniem przenikania się nowych działań w różnych obszarach.

3.3 MISJA W POLITYCE SENIORALNEJ

Misja: Poprawa jakości życia Seniorów na rzecz godnego, samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego trwania w dobrym zdrowiu.

Kluczowym celem Programu „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 jest zaplanowanie działań prowadzących do zaspokojenia najistotniejszych potrzeb Seniorów, zapewnienia wysokiej jakości życia, w tym udziału w życiu społecznym oraz możliwości samorealizacji w różnych obszarach, a także

włączenie Seniorów do lokalnej wspólnoty w ramach działań międzypokoleniowej integracji.

3.4 GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 przyjmuje pięcioletni horyzont czasowy. Określenie misji polityki senioralnej sprzyjać ma ukierunkowaniu celów i działań na jej realizację, a za tym idzie skoncentrowanie działań instytucji gminnych, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej na poprawę życia jakości Seniorów. Program realizowany będzie m.in.: poprzez utrzymanie wysokiego poziomu aktywizacji środowiska Seniorów, profilaktykę zdrowotną, zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i społecznych oraz wsparcie uczestnictwa w życiu społecznym Seniorów zależnych.

3.5 PRIORYTETY PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY 1: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA SENIORÓW

CEL OPERACYJNY 1.1. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

DZIAŁANIA:

1.1.1. Promocja zdrowego trybu życia i profilaktyka zdrowotna

- Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia, zdrowego trybu życia z uwzględnieniem zmian wynikających z procesu starzenia
- Realizacja działań edukacyjnych nakierowanych na utrzymanie zdrowia, przeciwdziałanie schorzeniom wieku starszego i prawidłowego żywienia poprzez organizację otwartych debat, prelekcji, warsztatów i szkoleń
- Rozwijanie usług pomocy i poradnictwa psychologicznego dla Seniorów

1.1.2. Promowanie aktywności sportowej i rekreacyjnej osób starszych

- Upowszechnianie form sportu i rekreacji dla Seniorów
- Rozwijanie i wspieranie systemu zorganizowanych zajęć aktywności fizycznej dla osób starszych realizowanego przez gminne jednostki organizacyjne i spółki oraz organizacje pozarządowe
- Wspieranie rozwoju przestrzeni sprzyjającej aktywności fizycznej i rekreacyjnej Seniorów m.in.: w parkach, osiedlach mieszkaniowych czy miejscach użyteczności publicznej

1.1.3. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej

- Kontynuacja i poszerzanie oferty programów profilaktyki zdrowotnej dla Seniorów
- Promowanie szczepień ochronnych i innych świadczeń profilaktycznych

CEL OPERACYJNY 1.2. USŁUGI OPIEKUŃCZE, SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE I USŁUGI SPOŁECZNE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

DZIAŁANIA:

1.2.1. Zwiększenie dostępności i rozwój systemu świadczeń usług opiekuńczych oraz usług społecznych

- Rozwój usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania
- Dążenie do zwiększenia dostępności specjalistycznych usług medycznych oraz podmiotów leczniczych realizujących świadczenia w zakresie opieki geriatrycznej poprzez współpracę z funkcjonującymi na terenie gminy podmiotami leczniczymi
- Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia usług opiekuńczych
- Kontynuacja i poszerzenie oferty programów wspierających rehabilitację osób przewlekle chorych
- Zapewnienie wsparcia dla osób i rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi (instruktaż dla członków rodziny, pomoc w dostępie do uzyskania sprzętów pomocowych w sprawowaniu opieki, pomoc psychologiczna)
- Kontynuacja wdrażania rozwiązań służących rozwijaniu opieki „wytchnieniowej”
- Promowanie i wdrażanie pomocy sąsiedzkiej
- Dążenie do powstania Dziennego Domu Opieki dla osób starszych, mniej samodzielnych
- Rozpatrywana jest możliwość finansowego wsparcia pobytu w Dziennym Domu Opieki w postaci dopłat
- Rozwój usług wolontariatu skoncentrowanego na potrzebach i oczekiwaniach osób starszych

1.2.2. Kontynuacja wdrażania i upowszechnianie nowoczesnych rozwiązań w zakresie usług opiekuńczych (m.in.: teleopieka, opaski SOS)

1.2.3. Budowa strategii informacyjnej dotyczącej odpowiedzialności członków rodziny i/lub opiekunów prawnych, w zakresie obowiązków społeczno-finansowo-prawnych dotyczących osób starszych pozostających pod ich opieką

- 1.2.4. Rozwój różnorodnych środowisk form opieki dziennej dla osób starszych, w tym intensyfikacja działań wspierających powstanie placówki dziennego pobytu dla Seniorów
- 1.2.5. Promowanie i zachęcanie Seniorów do korzystania z programu „Złota rączka dla Seniora”
- 1.2.6. Wprowadzenie programu – „Taksówka dla Seniora”

CEL OPERACYJNY 1.3. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA OSÓB STARSZYCH I PRZECIWDZIAŁANIE NADUŻYCIOM

DZIAŁANIA:

- 1.3.1. Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa społecznego i przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych
 - Kontynuacja organizacji otwartych debat, prelekcji, warsztatów i szkoleń, w tym w zakresie procedury *Niebieskiej Karty*, profilaktyki zapobiegającej przemocy ekonomicznej czy nieuczciwym praktykom handlowym
 - Opracowanie informatora dla Seniorów
- 1.3.2. Podejmowanie innych działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i przeciwdziałanie przemocy wobec Seniorów
 - Powołanie rzecznika osób starszych
 - Stworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla Seniorów, w tym nieodpłatnego punktu pomocy prawnej

CEL OPERACYJNY 1.4. WSPARCIE UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM SENIORÓW ZALEŻNYCH I/ LUB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

DZIAŁANIA:

- 1.4.1. Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej poprzez likwidację m.in.: barier informacyjnych, cyfrowych, technicznych, architektonicznych czy komunikacyjnych oraz rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej dostosowanej do potrzeb Seniorów zależnych i/lub z niepełnosprawnościami
- 1.4.2. Promowanie inicjatyw mających na celu opiekę, aktywizację i integrację społeczną Seniorów zależnych i/lub z niepełnosprawnościami
 - Wspieranie organizacji pozarządowych, których działalność jest skierowana do Seniorów zależnych i/lub z niepełnosprawnościami
 - Wspieranie rodziny w zapewnieniu opieki dla osób starszych zależnych i z niepełnosprawnościami

- Propagowanie idei pomocy sąsiedzkiej dla osób starszych zależnych i/lub z niepełnosprawnościami

1.4.3. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganiu wykluczeniu społeczno-kulturowemu Seniorów zależnych i z niepełnosprawnościami

- Tworzenie miejsc spotkań i propozycji spędzania wolnego czasu przez osoby starsze zależne i/lub z niepełnosprawnościami
- Wsparcie organizacji transportu (w formie taksówki) dla Seniorów niesamodzielnych w celu załatwienia spraw urzędowych czy medycznych oraz dowozu na zajęcia aktywizujące

CEL OPERACYJNY 1.5. TWORZENIE PRZYJAZNEJ SENIOROM PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

DZIAŁANIA:

1.5.1. Dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb Seniorów

- Współpraca z organizacjami zrzeszającymi Seniorów w zakresie oceny diagnostycznej miejsc i budynków użyteczności publicznej pod względem dostępności dla osób starszych
- Inicjowanie i wspieranie działań skracających czas oczekiwania na obsługę w miejscach publicznych
- Planowanie transportu komunikacji gminnej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych
- Wsparcie programów edukacyjnych w zakresie efektywności ekonomicznej mieszkań i budynków będących własnością osób starszych
- Inicjowanie spacerów diagnostycznych Seniorów oceniających miejsca i budynki publiczne
- Likwidację barier architektonicznych, poprawę stanu infrastrukturalnego chodników, w tym likwidacji wysokich progów oraz rozwój infrastruktury oświetleniowej
- Kontynuacja poprawy mobilności Seniorów poprzez wsparcie organizacji transportu na wydarzenia ogólnogminne, kulturalne czy rekreacyjne

CEL OPERACYJNY 1.6. PROMOWANIE I ZACHĘCANIE SENIORÓW DO KORZYSTANIA Z KARTY MIESZKAŃCA GMINY TARNOWO PODGÓRNE

DZIAŁANIA:

- 1.6.1. Zachęcanie lokalnych podmiotów oferujących produkty i usługi do włączenia się do katalogu ulg i zniżek w ramach karty mieszkańca
- 1.6.2. Intensyfikacja kampanii informacyjnej dotyczącej karty mieszkańca

CEL OPERACYJNY 1.7. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNEGO POSTRZEGANIA STAROŚCI W SPOŁECZEŃSTWIE

DZIAŁANIA:

- 1.7.1. Przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek i wzmocnienie pozytywnego wizerunku Seniorów
 - Wspieranie realizacji antydyskryminacyjnych projektów i kampanii edukacyjnych z wykorzystaniem gminnych placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury
 - Włączanie Seniorów – ekspertów do działań edukacyjno-informacyjnych
 - Wspieranie działań edukacyjnych z zakresu rozwoju osobistego Seniorów
 - Współpraca z lokalnymi mediami w celu realizacji antydyskryminacyjnych projektów informacyjnych
 - Wsparcie kampanii informacyjnych zachęcających pracodawców do zatrudniania osób w wieku senioralnym
 - Promowanie projektów z obszaru rynku pracy skierowanych do Seniorów w wieku aktywności zawodowej
- 1.7.2. Przeciwdziałanie negatywnym stereotypom starości i podnoszenie poziomu świadomości społecznej znaczenia uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym
 - Kontynuacja realizacji i promocja corocznych Pałacowych Targów Senioralnych
 - Prowadzenie kampanii informacyjnych – prezentacji dokonań Seniorów w różnych obszarach i budowanie ich autorytetu
 - Wsparcie w kształceniu Seniorów – lokalnych liderów
 - Realizacja projektów edukacyjnych nakierowanych na kształtowanie opinii dotyczącej znaczenia osób starszych w życiu społecznym z wykorzystaniem gminnych placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury

- Współpraca z mediami w celu szerzenia informacji o osobach starszych i propagowania wzorców aktywnej starości

CEL STRATEGICZNY 2: AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA, KULTURALNA I SPOŁECZNA ŚRODOWISKA SENIORÓW

CEL OPERACYJNY 2.1. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI EDUKACYJNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIA:

2.1.1. Promowanie aktywności edukacyjnej Seniorów

- Poszerzanie oferty zajęć i programów edukacyjnych realizowanych przez gminne jednostki organizacyjne
- Wsparcie działań edukacyjnych realizowanych przez Uniwersytet III Wieku w Tarnowie Podgórny, Kluby i Koła Seniora oraz organizacje pozarządowe
- Rozwijanie u osób starszych kompetencji społecznych i obywatelskich
- Udostępnianie przestrzeni na spotkania, szkolenia, kursy i wykłady organizacjom skupiającym seniorów oraz aktywnym nieformalnym grupom Seniorów

2.1.2. Przeciwdziałanie e-wykluczeniu poprzez rozwijanie kompetencji cyfrowych Seniorów

- Upowszechnianie wiedzy w zakresie nowych technologii
- Rozwijanie systemu szkoleń i działań edukacyjnych nakierowanych na zdobywanie kompetencji cyfrowych
- Podnoszenie świadomości osób starszych w zakresie możliwości zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej dzięki zastosowaniu nowych technologii telekomunikacyjnych

CEL OPERACYJNY 2.2. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIA:

2.2.1. Ułatwianie uczestnictwa w kulturze oraz działalności artystycznej

- Zwiększenie dostępności gminnych jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury dla osób starszych poprzez upowszechnianie pozytywnych wzorców i dobrych praktyk w tym obszarze

- Dostosowanie form i rodzaju aktywności kulturalnych do zróżnicowanych potrzeb starszych odbiorców
- Wspieranie wszelkich form amatorskiej działalności artystycznej osób starszych służących rozwijaniu talentów oraz upowszechniania ich twórczości
- Zachęcanie do uczestnictwa w lokalnych wydarzeniach kulturalnych
- Propagowanie współpracy gminnych jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych na rzecz realizacji inicjatyw służących uczestnictwu osób starszych w kulturze
- Wspieranie aktywności liderów działających na rzecz propagowania dorobku kulturowego osób starszych
- Kontynuacja programów wspierających udział osób starszych w ponadlokalnych wydarzeniach kulturalnych

2.2.2. Promowanie aktywności rekreacyjnej oraz turystyki osób starszych

- Wykorzystanie potencjału i bazy gminnych obiektów rekreacyjno-sportowych
- Kontynuacja programów wspierających rozwój działalności aktywizującej o charakterze kulturalno-edukacyjnym w Klubach i Kołach Seniora

CEL OPERACYJNY 2.3. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIA:

2.3.1. Rozwijanie aktywności obywatelskiej Seniorów

- Upowszechnianie zasad funkcjonowania i uczestnictwa w *Gminnej Radzie Seniorów*
- Promowanie i wspieranie działalności *Gminnej Rady Seniorów* jako platformy dialogu oraz zaangażowania obywatelskiego, a także jej roli integrującej środowisko Seniorów
- Propagowanie aktywnego uczestnictwa seniorów w konsultacjach dotyczących ważnych spraw społecznych

2.3.2. Tworzenie warunków dla rozwoju zaangażowania obywatelskiego wśród Seniorów

- Zachęcanie do tworzenia *Klubów Seniora*, w miejscowościach, w których obecnie nie funkcjonują
- Wsparcie merytoryczne w procesie tworzenia i funkcjonowania *Klubów Seniora* oraz sieciowanie już działających

- Udostępnianie *Klubom Seniora* pomieszczeń na spotkania, szkolenia, kursy, wykłady
- Wsparcie i promowanie działalności Uniwersytetu III Wieku w Tarnowie Podgórny
- Promowanie idei i rozwój wolontariatu oraz grup samopomocowych Seniorów

CEL OPERACYJNY 2.4. WSPIERANIE INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ SENIORÓW

DZIAŁANIA:

2.4.1. Organizowanie i promowanie przestrzeni życia publicznego w celu budowania kontaktów społecznych o charakterze międzypokoleniowym

- Wsparcie realizacji programów i projektów w zakresie integracji międzypokoleniowej Seniorów
- Kreowanie współpracy pomiędzy gminnymi jednostkami oświatowymi i środowiskiem Seniorów poprzez organizację wspólnych wydarzeń o charakterze integracyjnym
- Upowszechnianie i promowanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób starszych i młodych
- Udostępnianie infrastruktury społecznej dla tworzenia przyjaznej przestrzeni do spotkań międzypokoleniowych i wymiany doświadczeń
- Promowanie i wspieranie wolontariatu młodzieżowego na rzecz osób starszych

2.4.2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie więzi międzypokoleniowych oraz integracji społecznej środowiska Seniorów

- Wsparcie organizacji zajęć z zakresu integracji międzypokoleniowej nastawionych na wzajemną naukę i wymianę doświadczeń
- Kreowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w środowisku lokalnym poprzez kampanie informacyjno-edukacyjne
- Wypracowanie i upowszechnienie narzędzi wspierających współpracę różnych grup wiekowych
- Tworzenie optymalnych warunków do integracji starszego pokolenia poprzez promowanie i realizację corocznych wydarzeń tj.: Bal Seniora w Pałacu Jankowice czy Spartakiada Seniorów.

3.6. DZIAŁANIA, REALIZATORZY I WSKAŹNIKI

CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA SENIORÓW		
CEL OPERACYJNY 1.1. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA		
DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.1.1. Promocja zdrowego trybu życia i profilaktyka zdrowotna	OPS/Urząd Gminy/Pałac Jankowice/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych
1.1.2. Promowanie aktywności sportowej i rekreacyjnej osób starszych	Pałac Jankowice/OSIR/Tarnowskie Termy/OPP	Liczba zrealizowanych zajęć aktywności fizycznej/Liczba odbiorców
1.1.3. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej	Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych programów/Liczba Seniorów korzystających z usług/Wydatki na realizację programów
CEL OPERACYJNY 1.2. USŁUGI OPIEKUŃCZE, SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE I USŁUGI SPOŁECZNE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA		
DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.2.1. Zwiększenie dostępności i rozwój systemu świadczeń usług opiekuńczych oraz usług społecznych	OPS/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań i programów/Liczba Seniorów objętych usługami/Wydatki na realizację usług/Liczba działań lobbujących na rzecz zwiększenia dostępności usług medycznych
1.2.2. Kontynuacja wdrażania i upowszechnianie nowoczesnych rozwiązań w zakresie usług opiekuńczych (m.in.: teleopieka, opaski SOS)	OPS/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań/Liczba Seniorów objętych usługami/Wydatki na realizację usług
1.2.3. Budowa strategii informacyjnej dotyczącej odpowiedzialności członków rodziny i/lub opiekunów prawnych, w zakresie obowiązków społeczno-finansowo-prawnych dotyczących osób starszych pozostających pod ich opieką	OPS/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań
1.2.4. Rozwój różnorodnych środowisk form opieki dziennej dla osób starszych, w tym intensyfikacja działań wspierających powstanie placówki dziennego pobytu dla Seniorów	OPS/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań/Liczba zrealizowanych działań lobbujących na rzecz utworzenia Dziennego Domu Opieki
1.2.5. Promowanie i zachęcanie seniorów do korzystania z programu „Złota rączka dla Seniora”	Pałac Jankowice/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań/Liczba odbiorców usługi

1.2.6.Wprowadzenie programu – „Taksówka dla Seniora”	Pałac Jankowice/Urząd Gminy/OPS	Liczba zrealizowanych działań/Liczba odbiorców usług
--	---------------------------------	--

CEL OPERACYJNY 1.3. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA OSÓB STARSZYCH I PRZECIWDZIAŁANIE NADUŻYCIOM

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.3.1.Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa społecznego i przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych	Urząd Gminy/OPS/Pałac Jankowice/Straż Gminna/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych działań informacyjno-edukacyjnych/Liczba opracowanych i wydanych informatorów
1.3.2.Podejmowanie innych działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i przeciwdziałanie przemocy wobec Seniorów	Urząd Gminy/OPS	Liczba zrealizowanych działań/Liczba powołanych rzeczników praw osób starszych/Liczba odbiorców nieodpłatnej pomocy prawnej

CEL OPERACYJNY 1.4. WSPARCIE UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM SENIORÓW ZALEŻNYCH I/ LUB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.4.1. Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej poprzez likwidację m.in.: barier informacyjnych, cyfrowych, technicznych, architektonicznych czy komunikacyjnych oraz rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej dostosowanej do potrzeb seniorów zależnych i/lub z niepełnosprawnościami	Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań/Liczba usuniętych barier/Wydatki na likwidację barier
1.4.2. Promowanie inicjatyw mających na celu opiekę, aktywizację i integrację społeczną Seniorów zależnych i/lub z niepełnosprawnościami	Urząd Gminy/OPS	Liczba zrealizowanych działań/Liczba odbiorców udzielonego wsparcia/Liczba wspartych OPP/Wysokość wsparcia
1.4.3. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganiu wykluczeniu społeczno-kulturowemu seniorów zależnych i z niepełnosprawnościami	Urząd Gminy/OPS/Pałac Jankowice	Liczba zrealizowanych inicjatyw/Liczba odbiorców usług transportu/Wydatki na usługę

CEL OPERACYJNY 1.5. TWORZENIE PRZYJAZNEJ SENIOROM PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
-----------	--------------	-----------

1.5.1. Dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb Seniorów

Urząd Gminy/Gminne spółki/Gminne jednostki organizacyjne

Liczba zrealizowanych działań zwiększających dostępność miejsc użyteczności publicznej i czas obsługi Seniorów/Liczba usuniętych barier/Wydatki na likwidację barier/Liczba inicjatyw edukacyjnych dot. efektywności budynków/Liczba inicjatyw wsparcia transportu

CEL OPERACYJNY 1.6. PROMOWANIE I ZACHĘCANIE SENIORÓW DO KORZYSTANIA Z KARTY MIESZKAŃCA GMINY TARNOWO PODGÓRNE

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.6.1. Zachęcanie lokalnych podmiotów oferujących produkty i usługi do włączenia się do katalogu ulg i zniżek w ramach karty mieszkańca	Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań promocyjnych
1.6.2. Intensyfikacja kampanii informacyjnej dotyczącej karty mieszkańca	Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań promocyjnych

CEL OPERACYJNY 1.7. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNEGO POSTRZEGANIA STAROŚCI W SPOŁECZEŃSTWIE

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.7.1. Przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek i wzmocnienie pozytywnego wizerunku Seniorów	Urząd Gminy/OPS/Pałac Jankowice/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych projektów i kampanii informacyjno-promocyjnych/Liczba odbiorców działań
1.7.2. Przeciwdziałanie negatywnym stereotypom starości i podnoszenie poziomu świadomości społecznej znaczenia uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym	Urząd Gminy/OPS/Pałac Jankowice/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych projektów i kampanii informacyjno-promocyjnych/Liczba odbiorców działań

CEL STRATEGICZNY 2. AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA, KULTURALNA I SPOŁECZNA ŚRODOWISKA SENIORÓW

CEL OPERACYJNY 2.1. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI EDUKACYJNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
-----------	--------------	-----------

2.1.1. Promowanie aktywności edukacyjnej Seniorów	Urząd Gminy/Pałac Jankowice/GOK/OSIR/Muzeum Powstańców Wlkp.	Liczba zrealizowanych zajęć i działań edukacyjnych/Liczba odbiorców/Liczba wspartych OPP/Liczba wspartych zadań i wysokość wsparcia/
2.1.2. Przeciwdziałanie e-wykluczeniu poprzez rozwijanie kompetencji cyfrowych Seniorów	Pałac Jankowice/OPP/Urząd Gminy	Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych/Liczba odbiorców/Liczba wdrożonych nowoczesnych rozwiązań technologicznych

CEL OPERACYJNY 2.2. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI KULTURALNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
2.2.1. Ułatwianie uczestnictwa w kulturze oraz działalności artystycznej	Urząd Gminy/GOK/Pałac Jankowice/OPP	Liczba zrealizowanych zajęć i działań artystycznych i kulturalnych/Liczba odbiorców/Liczba wspartych OPP/Liczba wspartych zadań i wysokość wsparcia/
2.2.2. Promowanie aktywności rekreacyjnej oraz turystyki osób starszych	Urząd Gminy/Pałac Jankowice/OPP	Liczba zrealizowanych działań i programów/Wydatki na realizowane programy

CEL OPERACYJNY 2.3. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ SENIORÓW

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
2.3.1. Rozwijanie aktywności obywatelskiej Seniorów	Urząd Gminy/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych działań promocyjno-edukacyjnych
2.3.2. Tworzenie warunków dla rozwoju zaangażowania obywatelskiego wśród Seniorów	Urząd Gminy/Pałac Jankowice/Rada Seniorów	Liczba zrealizowanych działań promocyjno-edukacyjnych, Liczba nowo utworzonych kół i klubów Seniora/Liczba Seniorów zaangażowanych w pomoc wolontariacką

CEL OPERACYJNY 2.4. WSPIERANIE INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ SENIORÓW

DZIAŁANIE	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
2.4.1. Organizowanie i promowanie przestrzeni życia publicznego w celu budowania kontaktów społecznych o charakterze międzypokoleniowym	Urząd Gminy/Pałac Jankowice/OPS/OPP/Gminne jednostki organizacyjne	Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów i projektów

2.4.2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie więzi międzypokoleniowych oraz integracji społecznej środowiska Seniorów	Urząd Gminy/Pałac Jankowice/OPS/OPP/Gminne jednostki organizacyjne	Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów i projektów
---	--	--

*Źródło: Pałac Jankowice, opracowanie własne

3.7. ZARZĄDZANIE, FINANSOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU „GMINA TARNOWO PODGÓRNE PRZYJAZNA SENIOROM” NA LATA 2021-2025

Działania w ramach Programu „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 będą realizowane przez Wójta Gminy Tarnowo Podgórne, jednostki organizacyjne samorządu lokalnego, Radę Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne, organizacje pozarządowe, partnerów społecznych wspierających działania Seniorów, wolontariuszy i partnerów biznesowych. Osobą odpowiedzialną za realizację Programu „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 i naturalnym partnerem Rady Seniorów będzie Pierwszy Zastępca Wójta Gminy Tarnowo Podgórne.

System zarządzania programem obejmuje jego wdrażanie, monitorowanie oraz ewentualną aktualizację. Dla realizacji programu istotna będzie szeroka współpraca oraz sprawny przepływ informacji pomiędzy organizacjami/institucjami działającymi na rzecz Seniorów Gminy Tarnowo Podgórne oraz samymi Seniorami. Przewiduje się możliwość wykorzystania projektów partnerskich i wielosektorowych, tak aby zaangażować jak najszersze grono odbiorców programu. W ramach monitoringu zostaną przygotowane co najmniej dwa raporty: jeden cząstkowy w trakcie realizacji oraz drugi po jego zakończeniu. Analiza wniosków z monitoringu może stanowić podstawę do aktualizacji zapisów dokumentu.

Program „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 finansowany będzie ze środków własnych z budżetu Gminy Tarnowo Podgórne, przy czym przewiduje się możliwość aplikowania o współfinansowanie działań z innych, bezzwrotnych środków zewnętrznych m.in.: MPiPS i pochodzących z Unii Europejskiej w nowej perspektywie finansowania.

3.8 SPÓJNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Niniejszy Program „Gmina Tarnowo Podgórne przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 jest integralną częścią polityki społecznej i zachowuje spójność z opracowaniami

strategicznymi na poziomie lokalnym. Pozostaje w zgodzie ze Strategią Rozwoju Gminy Tarnowo Podgórne do 2030 r., Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2019-2024 oraz Programem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Dokument pozostaje komplementarny z Uchwałą nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018r. w sprawie przyjęcia dokumentu Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo-Uczestnictwo-Solidarność.

IV. PODSUMOWANIE

Program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025 wyznacza kluczowe obszary, ważne dla osób powyżej 60 roku życia: zdrowie i samodzielność, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna oraz relacje międzypokoleniowe.

Najważniejszym celem gminnej polityki senioralnej jest wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych.

Opracowała: Monika Rutkowska z zespołem Pałacu Jankowice

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XLVI/802/2021
Rady Gminy Tarnowo Podgórne
z dnia 23 listopada 2021 roku

w sprawie: przyjęcia programu „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025

Zmiany demograficzne zachodzące w kraju, województwie wielkopolskim i Gminie Tarnowo Podgórne, wymagają podjęcia wielokierunkowych działań, których nadrzędnym celem jest zapewnienie godnego starzenia się poprzez poprawę jakości i poziomu życia oraz tworzenia warunków do aktywności zawodowej i społecznej osób starszych.

Program „Gmina Tarnowo Podgórne Przyjazna Seniorom” na lata 2021-2025” realizowany będzie poprzez utrzymanie wysokiego poziomu aktywizacji środowiska Seniorów, profilaktykę zdrowotną, zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i społecznych, wsparcie uczestnictwa w życiu społecznym Seniorów zależnych oraz międzypokoleniową integrację.

Program stawia sobie również za cel przełamywanie stereotypowego postrzegania osób starszych i starości przez społeczeństwo, w szczególności przez dzieci i młodzież oraz wzmocnienie pozytywnego wizerunku Seniorów. Ma zagospodarować potencjał osób starszych oraz łagodzić ograniczenia wynikające z wieku.

Chociaż realizacja programu wykracza poza obligatoryjną działalność samorządu gminnego, to motywowana jest dążeniem do stworzenia jak najlepszych warunków do funkcjonowania wszystkich naszych mieszkańców, bez względu na wiek, przy wykorzystaniu zarówno potencjału ludzkiego jak również szerokiej bazy edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej.